

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII Kalna 15 c.

KETVIRTADIENIS—THURSDAY, LAPKRITIS—NOVEMBER 29, 1973

Nr. 280

MASKVA APIE PEKINO "SAJUNGĄ SU VELNIU"

"Pravda" nervinasi, kad maoistai remia NATO

Maskva. — Praėjusią savaitę "Pravda" įdėjo A. Krasikovo, Taso apžvalgininko, straipsnį "apie Kinijos propagandos planus ir klaidas". Maskvos žodyne yra kai kas ir naujo, ne vien senų kaltinimų pakartojimas. Krasikovas tarp kitko rašo:

"Tarptautinio klimato atšilimas džiugina ne visus. Jis kelia nerimą agresyviausiems imperialistiniams sluoksniams, tvirtai tebesilaikantiems "šaltojo karo" pozicijų ir "jėgos politikos". Kartu jis kelia blogai maskuojamą Pekino susierzinimą. Faktiškai būdami viename bloke su šiomis imperialistinėmis jėgomis, Pekino vadovai griebėsi plačios propagandinės kampanijos, kuria norima įrodyti, kad prasidėjęs šaltinio mažėjimas — tai ne kas kita, kaip "klastinga apgaulė", kuria tariamai dangstomi Sovietų Sąjungos planai pasiekti "pasaulinį viešpatavimą".

"Straipsniuose savo šalies gyventojams maoistiniai propagandistai jau seniai pabrėžtinai kalba apie savo prasimanytą "Sovietų Sąjungos karinio užpuolimo pavojų", gresiantį Kinijai. Pasakos apie "grėsmę iš šiaurės" diena po dienos kalamas ir galva kinams, tuo tikintis, kad jie iš tikrųjų ims laikyti šalį, kuri žodį "taika" įrašė savo vėliavose dar 1917 metais, kone pavojingiausiu Kinijos Liaudies Respublikai priešiu. Tuo būdu maoistai tikisi atraukti kinų tautos dėmesį nuo tikrųjų priežasčių, sukėlusiu tuos sunkumus, kuriuos šalis patiria dėl dabartinės vadovybės avantiūristinės politikos.

"Rugsėjo 24 kalbėdamas Taškente, TSKP CK generalinis sekretorius L. Brežnevas vėl pabrėžė, kad Sovietų Sąjunga neturi jokių teritorinių pretenzijų Kinijos Liaudies Respublikai ir savo santykius su ja grindžia suverenumo, gerbimo, lygiateisiškumo, nesikišimo į vidaus reikalus principais. Tuo pačiu buvo dar kartą pademonstruota, kad Pekino propagandos prasimanymai apie vadinamąją "grėsmę iš šiaurės" yra nepagrįsti.

"Neapsiribodami ideologiniu kinų tautos "apdorojimu", maoistai emė smarkiai veikti, baugindami "sovietine grėsme" ir kinų šalį tautos. Antai, agentūros Hsinhua straipsnyje, lapkričio 14 išplatintame šios agentūros užsienio kanalais, buvo teigiama, kad Sovietų Sąjunga "laiko Europą strateginiu stovio centru savo kovoje dėl viešpatavimo pasaulyje".

"Pamiršę" šiuo atveju savo pačių prasimanymus apie "pagrindinių" Sovietų armijos pajėgų koncentravimą Kinijos pasienyje, Pekino propagandistai, pakeitę auditoriją, pakeitė ir plokštę. Dabar jie emė "nerimauti" jau dėl to, kad, pasak jų, Sovietų Sąjunga tariamai sukoncentravusi beveik visą savo kariuomenę šalies europinėje dalyje ir Rytu Europoje. Tuo neapsiribodama, agentūra Hsinhua lapkričio 10 paskelbė straipsnį, kuriame kalbama, kad "pastoviai didinamos Sovietų Sąjungos ginkluotosios pajėgos aplink Japoniją".

"Kartu Kinijos vadovai staiga pajuto didelę simpatiją visokiems imperialistiniams kariniams blokams, ypač NATO. Kaip, žinoma, anksčiau Kinijos Liaudies Respublikos vadovai smerkdavo šiuos blokus ir net vadindavo juos (buvo toks laikas) "impe-

rializmo įrankiu". O pastarajame interview Amerikos laikraščiui "New York Times" Cu Enlajus tiesiog ragino Vakarų joki būdu "nesilpninti" NATO.

"Dešinysis Prancūzijos laikraštis "L'Aurore" pažymi, jog "nereikia stebėtis, kad Kinija ragina europiečius išsaugoti Atlanto sąjungą". Pasak laikraščio, maoistai pasirenge "sudaryti sąjungą su pačiu velniu" kovai prieš Sovietų Sąjungą.

"Maoistai tiesiog neriasi iš kailio, kad jaunoms besivystančioms šalims įteigtų nepasitikimą Tarybų Sąjungos politika. Antai, agentūros Hsinhua komentaruose, kurie spalio 30 buvo išspausdinti laikraštyje "Zemnin Žibao", mėginama mesti šešėlį Sovietų Sąjungos prekybiniais ir ekonominiams santykiams su šiomis šalimis".

Amerika neįsivėlė į Čilės perversmą

WASHINGTONAS. — Sen. Gale McGee (dem., Wyo.), pirmininkas komisijos, kuri tyrinėjo, ar Amerika buvo įsivėlusi į Čilės perversmą, pareiškė, kad prie Allendes nuvertimo jokia Amerikos žinia nėra pridėjusi piršto. Senatorius ištyrė CIA popierius, iš klausė jos direktoriaus William Colby paaiškinimų, susitiko su Kissingeriu, ambasadorium Čilei Nathaniel Davis, biznieriiais, kitais diplomatais, "kairiųjų grupės" atstovais ir įsitikinęs, kad vis kaltinimai neturi pagrindo. Amerika nei šelpė pinigais Čilės valdymą, kai jie du mėnesius streikavo, nei karo laivynas grąsino jų pakrantėse, kaip apie tai kai kas teigia.

McGee dar minėjo, kad naujoji junta nešaudė masiniai žmonių, kaip tai skelbia užsienis. Teisybė, buvo suimtųjų ir sušaudytų, bet ne tiek, kaip skelbia dabartinio karinio režimo priešai.

Kissingeris vėl vyks į Vid. Rytus

WASHINGTONAS. — Valst. sekret. Henry Kissingeris kita mėnesį vėl planuoja vykti į Vid. Rytus ir dalyvauti arabų - Izraelio taikos konferencijoje, numatytoje pradėti gruodžio 18 Genevoje. Kissingeris, greičiausiai, kelionę pratęs į arabų kraštus po NATO ministrų konferencijos, numatytos gruodžio 10-11 dienomis Bruselely.

Į taikos konferenciją Amerika su Sovietų Sąjunga pakvietė Egiptą, Siriją, Jordaniją, Izraelį ir "dar kelis kraštus", tik neskelbiama kuriuos.

SAIGONAS. — Komunistų artillerija pradėjo šaudyti į Hue, seną imperijos sostinę. Antradienį į tą miestą krito 157 sovietiniai. Kitą P. Vietnamo daly. Khien Nahn provincijoje, 40 mylių nuo Saigono, krito 40 morytų sviedinių.

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas Kongresui pažadėjo duoti pilną mokėsių mokėjimo apyskaitą. Viešai pradėta skelsti kaltinimai, kad Nixonas ne visus mokesčius yra sumokėjęs. Baltieji rūmai tai paneigė.

Chicago Wrigley Building šandien ir kaip jis būdavo apšviestas naktį prieš paskebiančią energijos taupymą.

UŽ AMERIKOS KVIEČIUS DEKOJA BREŽNEVUI

NEW DELHI. — Leonido Brežnevo ir Indira Gandhi pirmasis pašikalbėjimas truko 70 minučių. Brežnevas jai minėjo, kad rusai pasirošę Indijai padėti jos "gražiomis ir liūdnomis dienomis", o Gandhi padėjo Kremlui už pagalbą 1971 metų kare prieš Pakistaną ir Bengalijos valstybės sukūrimą. Premieris dar dėkojo rusams, kad pernai Indijai padarė 2 milijonus tonų grūdų. Tik ji neminėjo, kad tuos grūdus rusai iš Amerikos pirkė beveik pusvelčiui.

Brežnevas savo kalboje užsipulė Amerika, kad jos "reakcinės jėgos tebėra gyvos. Jeigu nei Amerika, Vietnamo liaudies laisvės būtų sulaukusi daugelį metų anksčiau. Amerikos įsibė-

gėjimas kištis į kitų valstybių vidaus reikalus tebėra gyvas ir šiandien", kalbėjo Leonidas. Ta proga ne vien Amerikos spaudoje buvo pridėta, kad po II pas, karo Amerika Indijai suteikė pagalbą už 10 milijonų dolerių, kaip jokia kita šalis, bet Indija Amerikai mažiausiai dėkinga ir kiekviena proga stengiasi jai įgnybti.

Streikuoja Londono ambulansai

LONDONAS. — Didelė dalis Londono ambulansų aptarnaujančių 2000 personalo paskelbė streiką. Reikalauja padidinti atlyginimą nuo 56,60 dol. per savaitę iki 81 dolerio. Heath vyriausybė, kovodama su infliacija, tokio pakėlimo negali duoti. Iš 78 Londono ambulansų stočių tik 6 nestreikuoja. Jas aptarnauja patys vadovai ir šoferiai, kurių sąžinė neleidžia labiau rūpintis savo atlyginimu, negu artimo žmogaus likimu.

Ambulansų streikas yra dalis 3 mil. organizuotų darbininkų Britanijoje, pasiryžusių niekais paversti konservatorių vyriausybės priemones sustabdyti infliaciją.

AKRON, Ohio. — Antradienio naktį dėl blogo oro, lietaus ir perkūnijos, nusileidami sudužo du keleiviniai lėktuvai, Akrono aerodrome ir Chattanooga, Tenn. Buvo sužeisti, bet niekas nebuvo užmuštas.

Badaujančios Indijos moterys prie pravažiuojančio automobilio. Ministrė pirmininkė Indira Gandhi per daug rūpinasi ne savais reikalais ir moko kaip gyventi net Amerika, bet nepakankamai mato, kas darosi namie

Senatas Gerald Fordą tvirtina

WASHINGTONAS. — Senatas 92 balsais prieš 3 nubalsavo patvirtinti Gerald Fordą viceprezidento pareigoms. Dar reikia, kad tą patį padarytų Atstovų rūmai, ir to laukiama kita savaitė, greičiausiai antradienį. Tai buvo pirmą kartą Amerikos istorijoje, kai reikėjo pasinaudoti Konstitucijos 25-ju papildymu, priimtu 1967 apie parinkimą viceprezidento vakuojamai vietai užimti.

Prieš Fordą balsavo trys demokratai: Thomas Eagleton (Mo.), Gaylord Nelson (Wisc.) ir William Hathaway (Me.).

Graikijoje paleidžiami suimtieji

ATENAI. — Naujoji Graikijos vyriausybė pradėjo paleidinėti suimtuosius studentus laike neramumų. Viena priežastis, kodėl viena grupė karininkų nuvertė kitos, irgi karių, vyriausybę, buvo anos nesugebėjimas įsigyti pritarimo tautoje ir tankių panaudojimas prieš streikuojančius studentus. Net būvęs užsienio reikalų ministris Evangelos Averoff pripažino, kad paskutiniųjų dienų perversmas yra naudingas kraštui.

Bent kiek kelia susirūpinimo Amerikai faktas, kad naujoji valdžia iki šiol neturi jokio kontakto su Amerika ir NATO šalimis. Yra žinoma, kad naujieji yra dešinieji ir konservatyvūs nusistatymo, bet kartu per daug dideli nacionalistai ir vengia svetimųjų įtakos.

DUBAI. — Palestinos arabai, oro piratai, kapituliuavo, pasidavė policijai. Iki to laiko tebelaiškė pagrobė 747 olandų lėktuvą. Dubai nesutiko jiems duoti kitą, mažesnę lėktuvą, kuriuo galktu nusileisti bet kuriam aerodrome. Jie norėjo nulėkti į Pietų Jemeną, bet Adeno aerodromas m'žiniškam lėktuvui nusileisti netirka. Jie norėjo skristi į Nicosiją, kur jiems Kipras leidė nusileisti, žadėjo net patenkinti jų reikalavimus, paleisti septynis revoliucionierius. Šeši kiti kraštai atsisakė juos įsileisti.

Naftos boikotas bus greit nuimtas?

WASHINGTONAS. — Thomas Ross "Chicago Sun-Times" rašo, kad arabai sumažins suvar žymus naftos eksporto Europai tiesioginiai, o netiesioginiai ir Amerikai. Tokios žinios pasiekė administraciją. Tie patys šaltiniai tvirtina, kad arabų viršūnių konferencijoje Alžire bus nutarta galutinai nuimti boikotą Europai. Japonijai ir Filipinam jau nuimti pridėtiniai 5 procentų eksporto sumažinimai.

Iki šiol arabai sumažino naftos eksportą jau 25 proc. Kad dabar bus nuimtas draudimas eksportuoti į Europą, didėle dalimi nuopelnu laikoma valst. sekretoriaus Kissingerio, kuris, lapkričio 8 susitikęs su Saudi Arabijos karalium Faisal sugebėjo jį perkalbėti. Europa, atsidėkodama Amerikai, perleis dalį gauto skysto kuro ir Amerikai. Faisal sakęs, kad jis negalėsias nuimti draudimo, kol Vakarai

rems Izraelį, o Kissingeris jam atsakęs, jog Amerika nesiderės su Izraeliu ir nereikalauja iš jo jokių kompromisų, kol bus arabų grasinimai. Faisal tada pažadėjęs atsisakyti savo grasinimų, jei Europos valstybės padarys proarabišką pareiškimą. Vakarų Europa tai padarė. Saudi Arabija patarė ir kitiems arabams nuimti draudimą Europai, išskyrus Olandiją.

Arabų valstybių užsienio reikalų ministrai tą siūlymą priėmė ir paprašė jį patvirtinti viršūnių konferencijoje, Alžire.

Perdaug džiaugtis dar negalima. S. Arabija vėl gali "užsukti krana", jeigu pamatys, kad Kissingeris negali perkalbėti Izraelio, Faisal nori labiau nei kitų nuolaidų, kad Izraelis išveiktų iš Jeruzalės dalies. Jis jaučiasi vyriausiuoju muzulmonų globėjū ir nori kontroliuoti šven taji Jeruzalės miestą.

Arabai labai karingi

ALŽIRAS. — Arabų viršūnių konferencijoje nuotaukos gan karingos. Vakar buvo oficialiai pareikšta, kad nebus jokios taikos su Izraeliu, iki jis nepasitrauks iš visų 1967 užimtų žemių, Jeruzalės miesto įskaitytinai. Vienas tų vadų kitiems kalbėjęs, jog karas gali ir turėti atsinaujinti kiekvienu metu. Laimėjimas busias arabų, ir matysime "pergalės paradus Kaire ir Damasko, o Jeruzalėj muzulmonai susirinks padėkos malda".

Geriau Nixonas negu Fordas

WASHINGTONAS. — Demokratai pradeda svarstyti, jog reikia sumažinti spaudimą Nixonui, nesiekti jo atsistatydinimo. Jeigu prezidentu pasidarytų būsimasis viceprezidentas Gerald Fordas, 1976 metų rinkimuose jo sumušti nebūtų įmanoma. Dabar bus bandoma tyrinėti Nixono veiklą arba įvėlimą į Watergate "tvarkingai". Taip vakar rašė Saul Kohler, "Chicago Daily News" pirmame puslapy. Jeigu Fordas savo kadenciją užbaigs kaip viceprezidentas, neturės progos pasireikšti, ir jį bus galima nugaleti rinkimuose, o priešingai — bus kaip buvo 1948 metais su Trumanu.

Vasaros laikas bus pratęstas

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmai 311:88 balsais priėmė įstatymo projektą vasaros švietimo taupymo laiką vėl sugrąžinti ir tęsti iki 1975 balandžio. Reikia, kad įstatymą dar priimtų Senatas ir jį pasirašytų prezidentas. Išgaliotų pirmą sekmadienį, praėjus 15 dienų nuo pasirašymo. Spėjama, jog Senatas įstatymą gali priimti dar šią savaitę. Išimtis būtų Hawajams, nes ten labai mažas skirtumas tarp dienos ir nakties ilgio, salos per daug arti pusiaujo.

PARYZIUS. — Saudi Arabijos naftos ministeris Ahmed Zaki Yamani, lankydamasis Prancūzijoje, pareiškė, jog naftos boikotas pirmiausia bus nuimtas "draugiškiems kraštams", tokiems, kaip Prancūzija ir Britanija.

Priešingai kalbėjo Alžire Mahmoud Riad, arabų lygos gen. sekretorius. Jis paneigė plačiai paskleistas žinias apie numatomą boikoto nuėmimą importuoti naftą į Europą. Sakė, jog bus sudarytas sąrašas arabų "draugų, neutraliųjų ir priešų" ir pagal tai bus tvarkomas naftos eksportas.

Saudi Arabijos karalius Faisal, kurio žemėje naftos išteklių yra didžiausi pasaulyje ir dabar vadinamas "galingiausiu valdovu", dalyvauja arabų šalių viršūnių konferencijoje Alžire. Nuosaikesni arabai jau jį įspėja, kad jis žaidžia su ugnimi

Turkai vėl prekiaus opiumu

WASHINGTONAS. — Amerikoj kyla susirūpinimas, kad dabartinė Turkijos valdžia, kairiųjų respublikonų, žada atsaukti ūkininkams draudimą auginti opiumo aguonas. Iki Turkija, Amerikos prašoma prieš porą metų uždraudė tai daryti, 70 proc. opiumo atėdavo iš Turkijos.

KALENDORIUS

Lapkričio 29. šv. Saturninas, šv. Iluminata, Daujotas, Vėla. Lapkričio 30. šv. Andriejus, šv. Justina, Saudargas, Linksmuolė. Saulė teka 6:35, leidžias 4:22. ORAS Dalinai saulėta, bet vėsu, naktį apie 25, dieną metoli 40 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

SUSIRINKIMAS CLEVELANDE

Spalio 20 d. Julės Salaševičienės namuose įvyko Clevelando senjorų vyčių mėnesinis susirinkimas. Nors ir ne sekmadienis tai buvo, vis tiek didokas skaičius narių susirinko. Pirmininkė S. Sankalaitė paprašė K. Eidukaitį atkalbėti maldą. Protokolų sekretorė M. Trainauskaitė patikrino, kas nedalyvauja susirinkime iš valdybos ir perskaitė paskutinio susirinkimo protokola, kuris buvo priimtas be pataisų.

Toliau sekė išdininio Eduardo Pranckaus finansinis pranešimas, kuris buvo priimtas su džiaugsmu, nes išdas randasi gerame stovyje. Finansų sekretorė K. Sadauskienė savo pranešime pastebėjo, kad visi nariai yra užsimokėję metinį mokestį, tik būty dar geriau, jei naujais nariais papildintume senjorų vyčių būrelį. Parengimų komisijos pirmininkė K. Titienienė pranešė apie įvykusių gegužinę, apie kurią jau buvo rašyta šiame skyriuje. Apie Vidurinių valstijų apygardos seimelį pranešimą pateikė Juozas Sadauskas ir pirmininkė Stasė Sankalaitė, kuriuodu tame seimelyje dalyvavo. Seimelis buvęs darbingas ir pravestas vyčių dvasioje.

Šį pranešimą baigiant į susirinkimą atvyko Vidurinių valstijų apyg. pirmininkas Petras Luiza. Jis pasveikino susirinkusius ir pranešė, kad 1974 metais apygardos seimelis ir sviedinio turnyras bus Daytono. Abudu šiuos parengimus surengs ir globos 96 kuopa. 1974 metų maldininkų kelionę globos Clevelando vyčiai, nes Clevelande ta

Sventė ir bus.

Clevelando senjorai vyčiai yra susitarę, kad jei kuris narys ar narė serga, kitiems yra pareiga sergantį aplankyti, kur jis bebūtų — ligoninėje ar namie. Bet maža tėra tokių, kurie pildo šį susitarimą. Pavyzdžiui, jau virš trijų savaitių lovoje gulė Agota Navickienė, bet iš senjorų dar niekas nėra aplankęs šios vyties ligonės. Pasidaro liūdna, kad senjorai vyčiai pasidare tokie šalti ir savo mielus bendraminčius pamiršta.

Prieš baigiant susirinkimą pirmininkė S. Sankalaitė paklausė, kas norėtų priimti pas save kitą susirinkimą. Pasiūlė Kazimiera Titienienė, 837 Sable Ave. I ta susirinkimą turėtų atvykti visi kuopos nariai, nes bus renkama nauja valdyba 1974 metams. Susirinkimas bus lapkričio 18 d. 2 val. p.p.

Susirinkimas baigėsi maldą, kurią atkalbėjo protokolų sekretorė M. Trainauskaitė. Po susirinkimo, kaip paprastai, prasidėjo vaišės, dainos ir pagerbimas gimtadieninkių, kuriomis buvo: Salomėja Nastapkienė, Juozapina Zorubienė, Rožė Sankalaitė, K. Titienienė ir Marijona Gešmantienė. Buvo pagiedota "Ilgiausių metų" ir buvo du dideli tortai, kuriuos parūpino šio susirinkimo globėjos Julė Salaševičienė ir Juozapina Zarubienė. Gimtadieninkiės ir visi šio susirinkimo dalyviai reikią gilia padėką Julei ir Juozapinai už tokias dideles lietuviškas vaišes. Senelis

Vyčių 74-tos Scrantono kuopos atgaivintojai. Sėdi: sekretorė Hellen Cravath, dvasios vadas kun. Mykolas Ozalas ir pirmininkė Ieva Kazokienė. Stovi centro valdybos nariai: Loreta Stukienė, Albertas Ozalis, Marija Skabeikienė, Irena Ozalienė, Pilypas Skabeikis ir Lilijana Sasnauskitė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Britain, Conn.

PAGERBTAS LIETUVIŲ PARAPIJOS KLEBONAS

Spalio 21 d. New Britaino Sv. Andriejaus lietuvių parapijos nariai pagerbė savo kleboną kunigą Edvardą Gradecką jo dviejų sukakčių proga: 45 metų kunigystės ir 70 metų amžiaus. Tuo tikslu parapijos salėje buvo surengtas banketas - iškilminga vakarienė, kurioje dalyvavo miesto meras Stanley Pac, lietuvių advokatas Algirdas Politis (Povilaitis), keli lietuviai kunigai iš kitų parapijų, būtent: kun. Walteris Prancietis iš Goshem, Conn., kun. Frank Pronckus iš Bridgeporto, Conn., kun. Jurgis Vilčiauskas iš Waterburio, Conn., kun. Dovydas Baranauskas iš Hartfordo sv. Jurgio parapijos, vietos klebonas kunigas Jonas Rikteraitis ir pats solenizantas klebonas Edvardas Gradeckas. Banketo vedėjas buvo Juozas Gurskis, kuris pristatinėjo kalbėtojus ir pats paskaitė savo prisiminimus apie kun. E. Gradecko gyvenimą. Invokaciją sukalbėjo kun. Jonas Rikteraitis. Be to, kun. J. Rikteraitis dar kalbėjo kita proga apie kun. E. Gradecką. Kalbėjo dar kun. Jurgis Vilčiauskas, taip pat savo prisiminimus ryšium su kun. E. Gradecku. Pabaigoje savo gyvenimo santrauką davė kun. E. Gradeckas ir padėjo jį ir jo giminę pagerbusiems parapijiečiams.

New Britaino Sv. Andriejaus parapijos giesmės pagiedojo ir padainavo choras ir dainų: Garbė Aukščiausiajam, L. V. Beethoveno, Karvelėli, Č. Sasnausko, This is my Song, Autumn Leaves ir Ilgiausių metų.

Bekalbant ir bedainuojant buvo ir valgoma. Po vakarienės, kuri buvo labai skani, atvyko ir Tery-Martino orkestras, tad svečiai pašoko.

Kun. Edvardas Gradeckas yra gimęs 1903 m. spalio 23 d. New Britaine, Conn. Jo tėvai buvo Pranas ir Agota Gradeckai. Sūnus Edvardas į kunigystę įšventintas 1928 m. birželio 2 d. Sv. Juozapo katedroje Hartforde, Conn. Jam kunigo šventimus yra suteikęs vysk. Johnas Nylon. Pirmaisiais šv. Mišias yra aukojęs 1928 m. birželio 3 d. Sv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje New Britaine, Conn. 1928 m. rugsėjo mėn. buvo paskirtas kun. pagalbininku į Sv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčią New Britaine, Conn. Ji 1931 m. vasario mėn. toms pačioms pareigoms buvo paskirtas į Sv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčią Hartforde, Conn., kur tada klebonu buvo kun. Jonas Ambotas, susipratęs lietuvis, tad ir kun. E. Gradeckui įkvėpė daug lietuviškos dvasios. 1934 m. spalio mėn. buvo paskirtas kun. pagalbininku į Sv. Juozapo lietuvių parapiją Waterbury, Conn.

1940 m. liepos 28 d. buvo paskirtas klebonu į Sv. Kazimiero lietuvių parapiją New Havene, Conn. Būnant jam New Havene,

buvo paskirtas San Salvadori Tarybos Columbo Riterių kapelionu. Taip pat majoras Lee kun. E. Gradecką buvo paskyręs ir į miesto projektų atnaujinimo komitetą.

1959 m. rugpjūčio 6 d. buvo perkeltas klebonu į Sv. Juozapo lietuvių parapiją Waterbury, Conn. Čia meras McMellis kun. E. Gradecką paskyrė miesto raidos (Urban Redevelopment) agentūros komisinerium.

1968 m. rugsėjo 12 d. buvo perkeltas klebonu į Sv. Andriejaus lietuvių parapiją New Britaine, Conn., kur ir dabar dirba pastoracinį darbą. Yra čia ir lietuvių kalba pamaldos 10:30 val. ryte.

Be to, 1965 m. vasario 18 d. vyko į Washingtoną, D.C., į Senato sesiją, Lietuvos nepriklausomybės minėjimo proga sukalbėti invokaciją. Prieš tai jis buvo užkordavęs savo sukurta maldą Amerikos Balso radijui panaudoti už geležinės uždangos. Taip pat, kai kun. E. Gradeckas buvo nuvykęs į Romą, tai per Vatikano radiją pasakė

DR. VL. BLAZYS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 2801 West 63rd Street Kampas 63-čia ir California Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro. Seštad. nuo 2 iki 3:30 val. Trečiad. ir penktad. uždaryta. Ofiso telef. 476-4042 Rezid. tel. WALBROOK 3-3048.

kalbą lietuviškai į pavergtą Lietuvą.

Reikia palinkėti šiam tauriam lietuviui kun. Edvardui Gradeckui dar daug daug saulėtų dienų ir ilgo amžiaus.

Jonas Bernotas

Racine, Wisc.

MAISTO PARODA

Lapkričio 4 d. įvyko tarptautinė maisto paroda, kurioje dalyvavo 12 tautybių. Lietuvius jooje sėkmingai atstovavo Racine Lietuvių Moterų klubas. Jo valdybą sudaro F. Plūrienė — pirmininkė, M. Vindašienė — vicepir., mk. St. Petrušaitienė — sekretorė, Ida Tamulienė — išd., M. Samon — narė.

MINEJIMAS

Gruodžio 2 d. DLK Kėstučio šaulių kuopa ruošia Lietuvos ginkluotų pajėgų atkūrimo minėjimą. Įvyks 3 val. p. p. sv. Kazimiero parapijos svetainėje. Pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės 8 val. iš ryto. Kalbės Wisconsinso u-to lektorius Vytautas Janušonis. Meninę programą atliks vyrų dainos sambūris "Aras", vadovaujamas J. Grimsio ir lietuvių tautinių šokių grupė "Bijūnas", vad. St. Milašiaus. Po minėjimo bendras pobūvis.

ATEITIES ĮVYKIAI

Gruodžio 16 d. Racine Lietuvių Moterų klubas ruošia kalėdinę eglutę su programa. Įvyks sv. Kazimiero parapijos svetainėje. Toje pačioje svetainėje bus Naujų Metų sutikimas, kurį rengia Kenosha - Racine LB apylinkė. Tačiau ir mažesnių kolonijų lietuviai turi gerų progų susirinkti ir pabendrauti.

Jurgis Milas

25 METAI TORONTO MOKSLO ŽIDINIUI

Toronto Maironio vardo šeštadieninė lituanistinė mokykla veikia nuo 1948 - 49 mokslo metų pradžios. Vadinasi, jos gyvavimui 25-ri metai. Per tą laiką mokyklos vedėjų buvo trys: Julius Širka, Jonas Gustainis ir Jonas Andrusis.

Mokyklos vedėjas J. Andrusis padarė trumpą mokyklos veiklos apžvalgą. Mokykloje veikiančios 23 klasės, maždaug po 25 mokinius kiekvienoje. Mokyklos patalpos esančios labai geros. Kiekviena klasė turinti po mo-

kytoją auklėtoją. Be to, esama dviejų katalikų kapelionų ir vieno evangeliko. Taip pat dviejų dainavimo mokytojų ir vieno tautinių šokių vadovo. Iš viso mokykloje esama 31 mokytojų. Šeštadieniais dirbama nuo 9 iki 12:30 val. Tas laikas suskirstytas į 5 pamokas.

Toronto lituanistinės mokyklos einama programa esanti panaši į JAV lietuvių mokyklose einamas programas. Šalia vadovėlių esančios naudojamos ir vaizdinės priemonės, paruoštos tos srities specialistės mokytojos Abromaitienės, o kai kurios paimtos iš angliškų mokyklų. Šiais metais naudojamosi ir skaidrėmis.

Mokyklos vedėjas nurodė, jog į mokyklą ateina net trejopi vaikai lietuvių kalbos atžvilgiu. Vieni iš jų, esą, puikiai supranta ir gerai kalba lietuviškai, kiti — supranta, bet blogiau kalba, o treči — blogai supranta, ir blogai kalba.

Vedėjas apeliavo į tėvus, kad namuose su vaikais būtų kalbama lietuviškai, nes daugiausia tik nuo jų priklauso vaikų išauginimas ir išauklėjimas lietuviškoj dvasioj.

Beje, baigiant šį apžvalginį straipsnį, primintina, jog šiuo metu Toronte, šalia dešimtmetės šeštadieninės lituanistinės mokyklos, dar veikia Lietuviškasis seminaras, trunkąs dujus metus. Seminaro mokiniai paskirstyti į dvi grupes — pedagoginę ir literatūrinę. Seminaro vadovas — Vyta. Taseckas.

Pranys Alšėnas

Jonas Andrusis, dabartinis Maironio vardo mokyklos vedėjas, ir buvęs vedėjas Jonas Gustainis. Nuotr. S. Dabkaus

FRANK'S TV and RADIO, INC. 2240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 6-7282 DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVAIRIAUSŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4848 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9000

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rate: \$20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00. Foreign Countries — \$21.00.

Table with columns: Prenumerata, metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn., Cook apskr., Ill., Kitur JAV, Kanadoje, Užsienyje, Savaitinis

Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00. Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

DR. ANNA BALIUNAS 2858 West 63rd Street AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠS IR GERKLĖS LIGOS Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS DR. FANG C. LU Akusherija ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

DR. C. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA Tel. — 695-0533 FOX VALLEY MEDICAL CENTER 860 Summit Street Route 58 — Elgin Illinois

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2434 West 71st Street Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. EDMUND C. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street TEL. GR 6-2400

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGE Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA 6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Specialybė Akių Ligos 3907 West 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS VAIKŲ LIGOS 2656 West 63rd Street Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUGAS Board Eligible American Board of Dermatology SPECIALIYBE ODOS LIGOS IR CHIRURGIJA 6324 North Milwaukee Avenue Tel. 763-3310 266-6668

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero Val. kasdien 10:12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Avenue, Cicero Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadieniais. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK (Lietuvius gydytojas) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3925 West 50th Street Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL KRAUČELIONAITĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS 6132 So. Kedzie Avenue Tel. WA 5-2670, neatidiepus skambinti 4471-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS GYDYTOJA IR CHIRURGE KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 7156 South Western Avenue Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet. Ofiso telef. EE 7-1168 Rezid. telef. — 239-2919

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALIYBE VIDAUS LIGOS 2454 West 71st Street (71-os ir Campbell Ave. kampas) Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS OPTOMETRISTAS Kalba lietuviškai 2618 W. 71st St. — Tel. 737- 5149 Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses". Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Adresas: 4255 W. 63rd Street Ofiso tel. GR 5-4410 Rezid. GR 6-0617 Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir moterų ligos Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PROSPECT 8-1223 Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 West 71st Street Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-4 ir 6-3. Treč. ir šeštad. uždaryta. Tel. PROSPECT 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS (VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGE 6648 South Albany Avenue Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

DR. F. C. WINSKONAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3107 West 71st Street Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą. Tel. Ofiso PR 6-4446

DR. PETRAS ZLIOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6449 So. Pulaski Road Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850 Val.: pirm. antr. ketv. 2-5 ir 6-3. Penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

Chicagoje įvyko vyčių atstovų, atvykusių iš įvairių vietų, susirinkimas. Čia matome juos St. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Kairėje — Seimininkas ir jo žmona.

SVEIKINIMAI SEIMUI

Šių metų vyčių seima sveikino: Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Medeiros, pagalbinis Bostono vyskupas Joseph F. McGuire, Lietuvos vyskupas tremtinys Vincentas Brizgys, Vakarų Europos lietuvių vyskupas Antanas L. Deksnys, senatorius Edward M. Brooke, Kongreso atstovas James A. Burke, Massachusetts gubernatorius Francis W. Sargent, Lietuvos atstovas Washingtonoje Juozas Kajeckas, Lietuvos generalinis konsulas Los Angeles mieste Julius J. Bielskis, Massachusetts valstijos revizorius Thaddeus Buczko, Brocktono miesto burmistras Richard L. Wainwright, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis, Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje atstovas Leonardas Šimutis Sr., Batun (Baltic Appeal to the United Nations), Lietuvių Bendruomenės atstovė Dovilė Eivaitė, LACC Womens Alliance atstovė Antonia M. Wackell, Nekalto Prasidėjimo vienuolyno viršininkė sesuo M. Margarita, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos Brocktone klebonas kun. Petras A. Šakelis ir Antanas Skudziņskas iš Dorchester. (B "Vyčių")

KALĖDOMS ARTEJANT

Gruodžio 8 sekmadienį Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje bus lietuvių diena muziejaus Tarptautinėje Kalėdų programoje. Jaunieji vyčiai suvaidins lietuviškas Kalėdas. Visi nueiki me pasižiūrėti.

Gruodžio 9 d. rytą 8:30 val. per televizijos 5-tą kanalą Chicagoje programoje "Whys and otherwise" ryte Helen Pius demonstruos lietuviškus Kalėdų eglutės papuošalus. Lietuviams bus įdomu pamatyti.

Gruodžio 15-tą Chicago vyčiai turės savo kalėdinį balių Vyčių salėje. Įėjimo reikalu kreiptis į Juliją Zakarkienę, tel. HE4-7785. E. P.

AUKOTOJAI SEIMUI

Buvęs centro valdybos pirmininkas Aleksandras Vasiliauskas paaukojo 100 dolerių seimo išlaidoms padengti. Garbės narė Elena Šaulytė paaukojo 60 dolerių. Mažesniais sumomis aukojo garbės nariai — Antanas Mažeika, Longinas Švelnys, Jonas Spranaitis ir Adele Gabalienė, o taip pat Ann Baronas. V.

APMOKAMA DRAUGYSTĖ

Lietuviai, kurie savo kailiu yra patyrę, ką reiškia Sovietų Rusijos draugystė ir nepuolimo sutartys, netiki vadinama atšilimo, kaip čia dabar populiariai spaudoje vadinama "detente", politika. Ne kartą lietuvių laikraščiuose buvo rašyta, kad tolia draugystė, kuri pirktą už Amerikos mokesčių mokėtojų milijonus dolerių, parduodant Sovietų Rusijai grūdus, yra perbrangi ir labai laikina. Nebus naudos ir nebus draugystės.

Dar nepraejo nė geras pusmetis, kai, nepaisant to atšilimo, prez. Nixonas turėjo užlaikyti krašto karines pajėgas ne prieš ką kitą, bet prieš tuos pačius Sovietus, kurie jau buvo pasirodę keliauti į Vid. Rytus. Lietuvių ir kitų pavergtų tautų laikraščių įspėjimas pasitvirtino labai greitai. Be abejo ir didžiulė JAV spaudos dalis taip pat priminė, kad atlydžio laikotarpis labai trapus. Ypač įspėjo sen. Henry Jackson, pateikdamas spaudai, ką iš tikrųjų sako Sovietai, kai kalba savo žmonėms, o ne amerikiečiams.

Kaip skelbia sen. Jackson, Sov. Rusijos instituto Jungtinių Valstybių studijoms direktorius Arbatov 1973 m. liepos 18 d. per Maskvos radiją pranešė, kad, nepaisant kai kurių politinių ir mokslinių skeptiško nusiteikimo JAV ir Sov. Rusijos atžvilgiu, jis tuo atžvilgiu esąs optimistas. Esą, tų valstybių santykiai bus draugiški. Bet už kelių dienų, t. y. tų pačių metų liepos 22 d., tas pats Arbatovas "Pravdoje" jau kitaip pakalbėjo. Jis pasakė, kad JAV ir Sovietų Rusija priklauso dviem skirtingoms socialinėms sistemoms ir kova tarp jų vyks toliau. Tė du kraštai, esą, skiriasi socialiai, ekonomiškai, politškai ir ideologiškai ir jokios taikos tarp jų negali būti ir kova vyks toliau.

Dar geriau pasakė lapkričio 7 d. politinio biuro narys Kirilenko, pareiškdamas, kad Vakarų propagandininkai veda kampaniją, norėdami vienu ar kitu būdu Sovietų Sąjungą nutolinti nuo principų, kurie išyla iš pačios Sovietų sistemos prigimties. Kirilenko pabrėžė, kad jis galys patikinti Vakarų politikus ir ideologus, kad tikrai socializmas keičiasi, bet jis keičiasi tik vieną vieną kryptimi — tai komunizmo link.

Tokių straipsnių pilna komunistinė spauda, kuriuose rašo ne eiliniai pareigūnai, bet Sovietų ideologai, partijos ir slaptosios policijos agentai, kariuomenės vadai. Štai, "Pravdoje" rugpjūčio mėnesį prof. Rusenko pabrėžė, kad kova tarp proletariato ir buržuazijos, tarp socializmo ir imperikalizmo vyks tol, kol komunizmas pasiekės pilno laimėjimo pasaulį.

Kaip matome iš pačių komunistų pasisakymų, komunistai tenori tik draugystės tokios, iš kurios jiems yra naudos. Jeigu šiandien Amerikos viešosios nuomonės instituto apklausinėjimų duomenimis prez. Nixono prestižas krinta, tai krinta ne tik dėl Watergate, bet ir dėl infliacijos, o pavergtų tautų at-

Kaltinimų skersvėjai neparalyžuoja prezidento

Nixonas neturi teisės pasitraukti, teigia Konstitucijos aiškintojai

DR. KAZYS SRUOGA

Nixono priešai ir net kai kurie buvę Nixono gerbėjai bei draugai niekaip negali suprasti, kodėl prezidentas Nixonas yra toks kietas savo pareigose ir nepasitraukia, nežiūrind nuolatinių ir vis aštrėjančių puolimų prieš jį bei tariamo ar tikro (bent taip tvirtina nuomonių tyrimo įstaigos) visuomenės nepasitikėjimo Nixonu didėjimo. Kita vėl vertus, visuomenė pradeda truputį stebėtis, kodėl, nežiūrind tokių griežtų puolimų ir kaltinimų, Nixonas vis dar formaliai neapkalbinamas ir nepasalinamas iš Amerikos prezidento pareigų. Tai tikrai neparastas reiškinys, kur eiliniams piliečiams, balsuotojui, gana sunku suprasti.

Pasitrauk, jei net ir nesi kaltas
Negalima sakyti, kad Nixono priešininkams stigtų noro ar pasiryžimo Nixoną apkaltinti (impeach) ir kiek galima greičiau pašalinti iš prezidento pareigų, net dar Fordo nepatvirtinus viceprezidentu ir tuo būdu lengvai Amerikos valstybės vairą atidavus į demokratų rankas. Tam tikslui demokratų valdomi atstovų rūmai nesigali nei laiko, nei pinigų.

Atstovų rūmų juridinis komitetas yra įpareigotas išstudijuoti prezidento apkaltinimo juridinius galimus. Komitete yra 38 nariai, jų tarpe 21 demok-

kreiptos prieš Turkijos teismą. Tiesa, Turkijos teismas, Brazinkų bylos neišsprendęs per trejus metus, yra "visai nerangus", kaip jį apibūdino "Amnesty International", į kurį Vlikas kreipėsi, prašydamas jį paramos Brazinkams. Laškus ir kitas siuntas galima siųsti Brazinkams betarpiškai, ne per advokatą. Tačiau, jei norima sušelpiti pinigais, prašoma siųsti per Vliką".

RED. PASTABA. Eltos redaktorius J. Audėnas yra telefonu kreipėsis į RED. PASTABA, Eltos redaktorius ir prašęs kuo mažiau rašyti apie Brazinkus ir neaštrinti jų reikalo Turkijos teisme. Tai buvo suprantama tiek Draugo, tiek Eltos redaktoriams, nes kelerius metus vilkinama byla ir Sovietų Rusijos kišimasis sunkio teismo darba. Ši žinia gi kelia neaiškumų, koks yra skirtumas tarp Vliko nusistatymo ir Eltos redaktoriaus šiuo reikalu, kai Eltoje atšaukiama, kas buvo Vliko vardu prašyta. Draugo redakcija vadovavosi lietuvių politiniusėjimus orientuojančia Vliko nuomone. Kai Eltoje atsiranda skirtinga nuomonė, tai kyla abejonė, ar ją dar bus galima patikėti.

kratą ir 17 respublikonų. Bet sutarimo ten nėra. Demokratai balsuoja vienai, o respublikonai kitaip. Trumpai tariant, viskas eina pagal partines gaires. Toms čia minėtoms studijoms yra tik ką paskirtas net vienas su puse milijono dolerių, nors pats komitetas prašė dviejų su puse milijonu dolerių. Mat, prezidento apkaltinimas esąs labai sunkus darbas ir jam reikia daug pinigų. Bet kadangi tas komitetas gauna dar atskirai 700 tūkstančių už savo kitas "tiesiogines pareigas", tai viso 2,5 mil. negavo.

Turint galvoje, kad apie 100 kenedišių advokatų specialaus Watergate tarytojo įstaigoje taip labai uoliai ieško Nixono "nusikaltimų", tai tenka spėlioti, kad noras apkaltinti Nixoną ir jį pašalinti tikrai yra labai didelis. Tačiau yra toks įspūdis, kad kol kas nerandama pakankamai juridinio pagrindo. Net gi toks galingas demokratų vadas, kaip kongresininkas Willbur D. Mills, nelinksmam pareiškė, kad Watergate neuztenka "impeachmentui". Juk galutinį sprendimą reikia balsuoti atstovų rūmuose ir reikia gauti paprastą daugumą balsų. Bet kas gali užtikrinti tą daugumą, jei nebus pakankamai juridinio pagrindo. Juk atstovų rūmuose yra 240 demokratų, bet ir 192 respublikonai. Taip pat sunkus klausimas būtų senate, kur kiekvienas senatorius yra teisėjo rolėje ir balsuojant reikia gauti du trečdalius senatorių balsų už nutiesimą, kitaip nebus nutiesimo. Nei senate, nei atstovų rūmų demokratai nenori užsitraukti Amerikos žmonių rūstybės (ir galimo rinkiminio keršto), jei jie, tiek daug laiko ir

tiek daug pinigų išleikvoje, pralaimėtų bylą, negalėtų nuteisti ir pašalinti Nixono. Visi gi žino, kaip buvo su tais "impeachmentais" Amerikos istorijoje praityje.

Apkaltinti, bet išsteisinti
Per visą Amerikos istoriją buvo vienuolika apkaltinimų ("impeachment") ir tik keturi buvo senato nuteisti, o šeši išsteisinti. Visi nuteisintieji buvo federaliniai teisėjai, paskirti toms pareigoms iki mirties. Ir tik vienas Amerikos prezidentas — Andrew Johnsonas (1868 m.) buvo atstovų rūmų apkaltintas, bet senato išsteisintas, nors tik vieno balso persvara Johnsono išsteisimo naudai. Todėl, atrodo, ir šį kartą atstovų rūmai yra labai atsargūs ir nesiryžta apkaltinti Nixono.

Nixono nusilnimo organizatoriai dabar išplėtė didelę propagandą už tai, kad Nixonas visais būdais būtų skatinamas (stačiai verčiamas) savanoriškai pasitraukti iš pareigų. Ta propaganda iki šiol randa nemažai pritarimo. Net buvę Nixono rėmėjai pradeda galvoti, ar nebūtų Nixonui sveikiau pačiam pasitraukti, tai, esą, būtų ir visam kraštui daug geriau, daug ramiau.

Pasitraukti neturi teisės
Prezidento pasitraukimo šalininkai nurodo, kad Amerikos konstitucija tariamai turi vieną esminį trūkumą. Būtent, Amerikos konstitucijos kūrėjai nenumatė, kad Amerikos prezidentas turi pasitraukti, jeigu kongresas pareiškia jam nepasitikėjimą, bet visai nenurodydama priežasčių. Jei konstitucija taip būtų numaciusi (taip yra Europos parlamentarinėse valstybių santvarkose), tai dabar Amerikoje nebūtų jokios krizės.

State Attorney Bernardas Carey suteikia lietuviams informaciją apie savo planus ir sutinkamas klūtis apvalant Chicago ir apylinkes nuo kriminalinių nusikaltimų. Politinio klubo surengtuose pietuose Chicago Bar Association patalpose mieste centre lapkričio 21 dieną dalyvavo didelis skaičius lietuvių ir naudojosi proga pateikti įvairius klausimus. Iš kairės Illinois respublikonų lygos pirm. Kazimieras Oksas, State attorney Bernardas Carey ir popiečio programą pravedęs Algis A. Regis. Nuotr. L. Regio

Nixonas seniai būtų turėjęs pasitraukti. Todėl jie taip sako: dabar Nixonas neturėtų naudotis tuo konstitucijos tariamai trūkumu ir savanoriškai pasitraukti. Tuo būdu būtų greitai ir lengvu būdu išspręsti dabartiniai ginčai.

Bet yra ir kitokio pobūdžio konstitucijos aiškintojų, kurie sako, kad čia minimas tariamas konstitucijos trūkumas faktinai nėra joks trūkumas, bet labai sąmoningas ir giliai apgalvotas konstitucijos kūrėjų sprendimas. Jie teigia, kad konstitucijos rašytojai norėjo, kad Amerikos parlamentas nuolat atvažduotų krašto gyventojų nuotakas, todėl numatė, kad atstovų rūmų nariai renkami tik 2 metams ir visi atstovai perrenkami kas antri metai. Bet tie patys konstitucijos kūrėjai būtinai norėjo išvengti valstybės politikos tragiško nepastovumo vien dėl to, kad gyventojų nuotaka dėl vienokių ar kitokių priežasčių gali dažnai susvyruoti. Todėl senatoriai renkami jau kitaip. Jie renkami šešeriems metams (atstovų rūmų nariai tik dvejiems metams) ir senatas neperrinkamas visas iš karto, o vis po trečdali. Tais pačiais pastovumo sumetimais prezidentas renkamasis visai atski-

rai nuo kongreso ir jis nustoją prezidentavęs, jeigu tik jį senatas nuteisia pasitraukti arba jeigu jo sveikatos padėtis nebeleidžia jam sėkmingai atlikti prezidento pareigų. Konstitucija visai nenumato, kad prezidentas turi pasitraukti, jeigu kongresas nebeįsitiki juo arba jei nuomonių tyrimo (privachos įstaigos) institucijos sprendžia, kad visuomenė nebeįsitiki prezidentu.

Jeį tau per karštą, išeik iš virtuvės

Nixono savarankiško pasitraukimo priešininkai nurodo dar į du įsidėmėtinius faktus. Jie primena, kad Nixonas buvo išrinktas į antrąją prezidentinę kadenciją masine balsų persvara po to, kai Amerikos žmonės turėjo ketverius metus prągą (per pirmąją kadenciją pažinti Nixono, kaip prezidento, sugebėjimus ir darbus ir vėl dar po to, kai buvo atsitikę to Watergate įvykiai. Todėl jie (Nixono pasitraukimo priešininkai) teigia, kad Nixono savanoriškas pasitraukimas iš Amerikos prezidento pareigų būtų prezidentinės priesaikos laužymas (Nixonas gi prisiekė dar ketverius metus prezidentauti) ir neleistinas balsuotojų pasitikėjimo apvyllimas.

Dėl tokių atkaklių puolimų ir kaltinimų tai čia prisimenama buvusio prezidento Trumano pasisakymas tuo laiku, kai jo populiarumas visuomenėje buvo pasidaręs beveik tokio pat lygio, kaip tariamai dabar yra prezidento Nixono. Trumanas tada pasakė, kad jeigu kas nepakelia didelio karščio (suprask — didelio politinio spaudimo), tas turi išeiti iš virtuvės. Trumanas daug karščio pakėlė, iš "virtuvės" neišėjo ir šiuo laiku nemažai politikų laiko Trumaną vienu geriausių buvusių Amerikos prezidentų. Bent šiuo laiku atrodo, kad Nixonas gali ir nori daug karščio pakelti, greičiausia savanoriškai neišeis iš

(Nukelta į 4 pusl.)

Su federalinio kongreso atstovu Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime lapkričio 17 d. Iš kairės: dr. K. Sidlauskas, V. Adamkus, kongresmano palydovas, kon gresmanas Robert Hanrahan, G. Genienė ir dr. J. Geniuot. A. Gulbinsko

SUGRIŽIMAS Į BROOKSĄ

ALFONSAS NAKAS

11 Iki transkanadinio buvo tik 15 mylių. Iki jo nulėkėm per ketvirtį valandos. Transkanadinis Manitoboje, Saskatschewane, Albertoje ir Britų Kolumbijoj dar vadinasi pirmuoju vieškeliu, arba Nr. 1. Nuo Ontario pakraščio į rytus — jau Nr. 17. Daugiau kaip trijų tūkstančių mylių ilgio vieškelio istorija labai įdomi, bet ne mano tikslas ją čia skelbti.

Kai jau į Nr. 1 įsukau, tai iš karto nustebino du dalykai. Pirmas, kad jo geras gabalas į vakarus nuo Winnipegio ir dar keliose vietose kitų didžiųjų miestų apylinkėse, jau paverstas moderniu greitkeliu. Ir antra — kad pakelės, kaip skėry, buvo nugultos, nusėstos, nustotos važiuotojų "ant nykščio", arba hitchhikerių. Džiaugėmės ta kelio juosta, kur ji buvo išplūsti ir dvi ar tris plačias vienos krypties linijas, o priešinga kryptimi mašinos lėkė už plataus mediano, už saugaus nuotolio. Tokie greitkelio gabalai buvo prie Winnipegio, prie Reginos, prie Calgario — vis po kelias dešimtis mylių. O važiuotojai "ant nykščio", taigi, važiuotojai be pinigų ir, dažniausia, be tikslo, tiesiai svaigino gausa ir įvairumu. Įvairumu, tiesa, pagal išvaizdą — ir "dekoracijas", apsiengimą, bet ne

pagal amžių. Amžiaus jie visi labai panašūs: visi tarp 20 ir 30 metų. Galėjo dar būti dalis jų pora metų jaunesnių ar vyresnių. Vyrai ir gražiai apsikirpę ir švariai nusiskutę. Vyrai tik ilgais plaukais, bet be barzdų. Vyrai su ilgais plaukais ir su barzdomis. Vyrai, paskendę galvos ir barzdos plaukuose tiek, kad besimatė tik nosys ir akys. Vyrai, švairiomis mėlynomis kelnėmis ir švairiais margais marškiniais. Vyrai, purvini, kaip lietuje griovius kasę. Vyrai, apsiavę sandaliais ir basi. Vyrai, su prasikalusiais keliais pro kelnių plyšius, su purvinais T marškiniais, arba visai nuogi iki pusės. Įdegę saule ir balti, kaip sūriai. Su lagaminėliais, krepšėliais ar maišais rankose. Su kuprinėmis — labai didelėmis ar labai subliksiomis. Viskas, ką kalbėjau apie vyrus, tinka ir mergelėms. Skirtumas toks, kad nė vienos nematėme barzdotos ir, prisipažįstu, nė vienos nematėme iki pusės išsirengusios. Vieni jų buvo pavargę ir apatiški. Kiti žvalūs, linksmi. Ypač ten, kur jų buvo didesnis būrelis. Nežinau, kiek tūkstančių jų bus pribarstyta visose transkanadinio vieškelio pakelėse, iki pat Vancouverio. O juk nuo Winnipegio iki ten — geras pusantro tūkstantio mylių ruožas. Prašę pavėžinti kiti su šypsenom ir nedrąsiais rankų mostais. Kiti turėjo kartono gabalus, su didėlim raišmėmis išrašytu miesto vardu. Kiti labai agresyviai buvo pakrypę į kelio liniją, kad net turėjai, pralenkdamas juos, sukelti vairą. Kiti elgėsi visiškai arogantiškai. Pavyzdžiui, kai ryte pradėdavome naują kelionės dieną, kai kurie jų miegamuosiuose maišuose gulėdavo pavojuingoje kelio pa-

kraščio vietoje. Visiškai prie asfalto. Prasilenkimas su didesniu sunkvežimiu, vairuotojo blogesnis akys, ir gali ant kokio hipio užvažiuoti. Nemačiau, kad juos nuo kelio vyltų policija, ar kad juos bartų, su jais kalbėtų. Matomai, nebe naujiena jau tokios rūšies jaunuolių migracija visomis kryptimis. Visi, matomai, apsipratę. Regėjau, kaip automobiliai ar sunkvežimiai stėjo ir juos ėmė pavėžinti. Nauja buvo tik mums, nes, pavyzdžiui, palei man geriausiai pažįstamą I-94 greitkeli, tik kur-ne-kur vieną kitą jaunuolį pavėžinti prašant sutikis, ir tai dažniausia universitetinių miestų artumoje.

Dabar jau lėkėme tiesiai į vakarus. Mano moterys pirmą kartą čia, o aš — antrąjį. Žaluma, žaluma. Prieš aštuonerius metus čia irgi buvo žalia. Dabar čia, kaip ir Detroite, būta lietingo pavasario. Daug kur telkšojo apsemtos slėsnės vietos. Lyta, regis, vakarykščiai, nes buvo balučių ir šiaip įdubimose. Keluikai dabar nedulkėjo. Jie baisiai dulkės, kai mes grįšime.

Plotai į vakarus nuo Winnipegio, regis, jau vadinami prerijomis. Net pirmas didesnis miestukas už 45 mylių nuo Winnipegio turi iškalbų Portage La Prairie vardą. Tikrai, dar vienas kitas miškelis Winnipegio apylinkėje, dar vienas kitas krūmokšnių telkinys, ir atsiduri plynuose, žaliuose laukuose. Milžiniški kviečių laukai. Dar kažkokie žali pašėliai. Toli nuo kelio sodybos tik jos apsemtos mažai lietaus, mažai drėgmės reikalaujančiais medžiais.

(Bus daugiau)

Spaudoj ir gyvenime

ELTA IR BRAZINSKŲ REIKALAS

New Yorke leidžiamas "Elton" biuletenis skelbia: "Lapkričio 13 d. Turkijos teismas Ankaroje svarstė P. ir A. Brazinskių bylą ir vėl, radęs dokumentuose kažkokių neaiškumų, ją atidėjo gruodžio 25 d. Reiškia, vargšai kaliniai bus teisiami Kalėdų pirmąją dieną. Būti jiems didelė parama, jei jie iš viso pasaulio lietuvių gautų kalėdinius sveikinimus šiuo adresu: P. ir A. Brazinskas, Merker kapali, Ceza evi, Ankara, Turkey. A. Gustaitis, "Naujienose" sielodamasis, kaip ir visi lietuviai, Brazinskių likimu, rašo, esą Vlikas pataręs mūsų laikraščiams nerašyti apie Brazinskus. Toks patarimas nebuvo Vliko jokiam laikraščiu duotas. Vlikas, Brazinskių advokato prašomas, patarė neruošti demonstracijų prie Turkijos atstovybių ir kitų įstaigų, nes jos būtų nu-

DIDYSIS MŪSŲ KULTŪROS SAVAITGALIS

(Tęsinys)

Kalbotyros ir kraštotyros sekcijose

Gražaus susidomėjimo susilaukė L. Dambriūno vadovaujama kalbotyros sekcija, kur A. Klimas kalbėjo apie generatyvne gramatiką ir lietuvių kalbą. J. Reklaitienė aiškino lietuvių kalbos kitimus. Daugelį žavėjo W. Schmalstieg, kuris, nebūdamas lietuvis, aiškia lietuvių kalbą išryškino baltų ir tocharų kalbų panašumais.

Paskutinių sekcijų serijoje buvo kraštotyra, vadovaujama J. Gimbuto. Čia buvo aptarti tvanai Lietuvoje (B. Saldukienė), kraštotyros muziejai Lietuvoje ir išeivijoje (A. Mažiulis). Lietuvių kraitinės juostos (A. Tamošaitis). Gyvųjų ir mirusiųjų santykis lietuvių tautosakoje (G. Krivickienė).

Miestų studijos ir architektūros sekcijos posėdį pravedė A. Kerelis. Čia aptarta ateities miestų planavimas (R. Pečėla), ateities statybinė medžiaga (D. Šatas), ateities transportacija (S. Bačkaitis), ateities miestų sanitarijai reikalavimai (R. Rimkus).

Turinga buvo ir pedagoginė sekcija, vadovaujama A. Pa-plausko - Ramūno. Jis išryškino pedagogikos kryptis ant naujos epochos slenksčio. Pažymėjo, kad palaipsniui buvo atmetama siela, bet liko sąžinė, paskiau imta atsakyti sąžinė, liko sąmonė, pagaliai atmetama sąmonė, paliekant pasąmonę, bet ima nykti ir tai — belieka ne-sąmonė. Pedagogika kažkaip kai kurių nukreipiama zoologijos kryptimi. Pedagogijoje reikia kompasas — žmogaus tikslo ir krypties pajautimui.

A. Liaugminas priminė, kad šeima yra pirmasis kultūrinis židinys. Giliai įstringa, ką vaikas jaunystėje įgyja — atsiranda gėrio prisotinta asmenybė. JAV aplinka mums nėra pavyzdys: vaikuose tėvų autoritetas žemas, tėvai kala pingus, seneliai prieglaudose, keičiolikmečiai eksperimentuoja meilėje, prienama prie vedybų, kuriose iš penkių keturias baigias skrybomis. Mums belieka palaikyti savas tradicijas, kur daugelis bendrauja su daugeliu ir tik tada susiriša su parinktu asmeniu vedybose. Reikia įtraukti jaunimą į tautines organizacijas, kur bendravimas atviras.

JAV mokyklose auklėjimas užleidžia vietą švietimui, o mokykloje turi būti ugdomas pilnatinis žmogus. Mums reikia tarpusavio bendravimo, išsišne-kėjimo. Religingumas yra neatskiriama žmogaus savybė, kas prieš tai kovoja, veikia prieš asmenybės pilnumą. Amerikos mokyklos lyg kafeterinio pobūdžio — daug visko pridėta, nuo klientų pareis, ką pasirinksi. Šeima turi papildyti tuos gausius JAV mokyklų trūkumus.

G. Procuta painformavo apie mokyklą ir šeimą okupuotoje Lietuvoje. Ten siekiama ugdyti naują sovietinį žmogų — be sąlygų pasidavusių partijai. Tai padėtų pilniau įjungti ir Lietuvą į sovietinę sistemą. Jų metodai ir auklėjimo procesai mechanistiniai. Šeima komunistų buvo laikoma kapitalistinės sistemos padarinys, kuris išnyks įgyvendinus komunistų. Tos pažūros buvo laikomasi iki maždaug 1936 m., kada pamatė, kad be šeimos auklėjime negalės apseiti, ir imta skelbti, kad šeima nesunyks, o stiprės. Paskutiniai tyrimai parodė, kad labai daug Lietuvos jaunimo tiki. Jaunimui bręstant, Lietuvoj netikinčiųjų procentas krinta.

Visos mokymo priemonės dabar Lietuvoj nori religijos įtaką sumažinti, bet po 30 metų tai nėra įvykę. Nulėmė šeimos itaka, pajėgdama pasipriešinti sistemai.

Jonas Račkauskas kėlė klausimą, ko galime pasimokyti iš praeities mūsų mokyklinėi darbarčiai ir atečiai.

PASKUTINĖ MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO DIENA

Sekmadienį buvo bendros mokslo ir kūrybos simpoziumo dalyvių pamaldos žėjusių koplyčioje. Šv. Mišias atnašavo vyskupas V. Brizgys ir kun. G. Kijauskas. Pamoksle kun. Kijauskas išvedė paralelę tarp Kristaus karaliaus šventės ir mūsų kūrybos dienų. Priminė mokslininko, kaip žmogaus, lietuvių ir krikščionio. uždavinį jo mokslo ir kūrybos kelyje.

Vadovaujant prof. V. Vardžiui, po pamaldų buvo uždėtas vainikas prie paminklo žuvusiems už laisvę. Vainiką padėjo tautiniai draubūžiai pasipuošusių V. Lapienė ir L. Dargienė, drauge su V. Vardžiu ir J. Jurkūnu, vadovaujančiais asmenimis šį simpoziumą organizuojant. Susikaupimu prisiminti mirusieji mokslininkai.

Prof. A. Kučo paskaita

Uždaromajame posėdyje prof. V. Vardys pakvietė prof. A. Kučą pateikti JAV lietuvių išeivijos šimtmečio apžvalgą.

Paskaitininkas priminė dr. Kuršių, kuris New York'e įsteigė pirmą lotynišką mokyklą. Lietuviai dalyvavo Amerikos nepriklausomybės ir civiliniame kare. Pirmas Amerikoje mokslus išėjęs ir čia kunigū įšventintas buvo lietuvių kilmės kunigaikštis D. Galicinas, kilęs iš Gedimino sūnaus Narimanto šakos.

Pirmieji mūsų ateiviai daugiau susitelkę Pensylvanijoje prie geležinkelio tiesimo ir anglių kasyklų. Pirmia lietuvių parapija suorganizuota 1872 m. Tai šv. Kazimiero par. Shenandoah. Ją įsteigė mariojonų vienuolis kun. A. Strupinskas. Lietuvius organizuojant daug pasidaravo pranciškonas Zaceas. Pirmą laik raštį "Gazietą Lietuvišką" išleido Tvarauskas 1879 m. Gaisrui sunaikinus spaustuve, persikėlė į New Yorką, kur pradėjo leisti "Uniją". Tais laikais buvo stiprūs susidūrimai tarp lietuvių ir lenkų. 1875 m. J. Šliupas pradėjo leisti "Lietuvišką Balsą", norėjęs sujungti visus lietuvius. Verslininkai Paukščiui pradėjo leisti "Vienybę Lietuvininkų" — katalikišką. Išliko ideologinės kovos.

Lietuvių išeivija buvo daugiau iš kaimo. Kosmopolitizmo ir liberalizmo idėjos jiems daugiau buvo svetimos. Griebėsi organizuoti savas parapijas. Nuo 1872 iki 1890 įsteigė 10 savo parapijų. Paskutinį dešimtmetį įsikūrė 29, o šiame šimtmetį iki I pas. karo įsikūrė dar 58. Nuo 1900 iki 1914 m. atvažiavo ketvirtis milijono jau lietuviams užsiregistravusių imigrantų. Religija, parapija jiems buvo pagrindiniai stulpai. Prieš I pasaulinį karą JAV-se vyro savaitinis uždarbis buvo 3-4 doleriai.

Įkurti du susivienijimai: Šliupo ir katalikų. Dėl narių stokos Šliupo susivienijimas sužlugo. XIX šimt. pabaigoje ideologiškai suskilusi išeivija prarado vienybės ir tolerancijos dvasią. Išryškėjo socialistų, katalikų srovės. Tautininkai vadinosi tautiečiais. Jie buvo liberalai, rikiavosi prie socialistų, išsirutuliojo į Sandarą.

Socialistai pasuko į tarptautinį internacionalą, atšlieję nuo patriotinės visuomenės. Tarp jų įsistiprino komunistai ir, užėmę vadovybę, 1919 m. perėmė jų nuosavybę ir organizaciją. Jau prieš I pasaulinį karą JA

Petras Petrutis ir Audrius Regis Margučio vardu įteikia geles sol. E. Blandytei. atlikus programą Margučio bankete. Nuotr. P. Maletos

Valstybėse buvo atvykusių apie 400.000 lietuvių. Kultūrinis lygis žemas, nes pačioj Lietuvoj rusai buvo nuslopinę lietuvių švietimą. Net 27 liet. laikraščiai JAV-se buvo XIX šimt. paskutinį dešimtmetį. Kun. A. Burbas su J. Šliupu bandė lietuvius sujungti lietuviybės pagrindu. Ta vienybė teitėvirė 1½ metų. Kunigas Zilinskas, būdamas susivienijimo pirmininkas, leido "Tėvynę". Jis, talkinant kun. Milukui, nutarė tarptautinėj Paryžiaus parodoj surengti lietuvių skyrių. Drauge dirbo įvairios srovės, telkdamos eksponatus, net ir iš Mažosios ir D. Lietuvos. Kun. Zilinskas prisikalbino prie prancūzų vyriausybės ir gavo vietą. Buvo išstatytos net ir draudžiamos knygos. Pasitelkė prancūzų intelektualų, kurie skaitė paskaitas apie Lietuvą. Paroda buvo 1900 m. Kun. Zilinskas emė dalinti prancūzų kalba brošiūras, kurias pasigavę laikraštinkai pasauly paskelbė, kad yra Lietuvos kraštas, kur uždrausta spauda. Tai jaudino Europos žmones.

JAV-se imta steigti lietuviškos mokyklėlės. Pradžioje buvo šeštadieninės, sekmadieninės, vasarinės, vedamos vargonininkų, kunigų. Įsteigtas mokytojų šv. Kazimiero seserų vienuolynas.

Pirmojo pas. karo metu suorganizuotas politiškas seimas — kaip padėti Lietuvai. Socialistai ir tautiečiai kvietimo nepriėmė, tai katalikai vien šaukė seimą, sudarė Tautos fondą. Socialistai su tautiečiais šaukė savo seimą, vadovaujamą Šliupo. Dauguma dalyvių buvo socialistai, kurie reikalavo panaikinti militarizmą, karą. Kai Šliupas pasiūlė reikalauti autonomijos, socialistai nušvilpė. Patriotiškesnieji sudarė savo fondą.

Jungtinėmis jėgomis lietuviams pasiekė, kad 1917 m. lapkričio 1 d. buvo kongreso ir prezidento paskelbta Lietuvos diena, kurios metu surinkta 130,000 dol. Kai Wilsonas paskelbė tautų apsisprendimo teisę, lietuvių viltytys pakilo. Lietuviai katalikai 1917 m. Pittsburghe susirinkusi Tautos Taryba ir keliasdešimt katalikų veikėjų nusprendė reikalauti Lietuvos nepriklausomybės. Ir tautiečiai tą pat greit padarė.

New York'e lietuvių politinis seimas pareikalavo, kad taikos derybose būtų leista dalyvauti lietuvių delegacijai. Lietuviai kartu buvo surinkę po milijoną parašų, reikalaudami nepriklausomybės pripažinimo. To sulauk-

ta išrinkus prez. Hardingą.

JAV-se veikė trys fondai. Iki 1920 m. surinko katalikų fondas 590.000 dol., tautininkų 85,000 dol., socialistai skelbėsi surinkę 37,000 dol., bet apyskaitos nepateikė. Nepriklausomybės siekimą finansavo katalikų ir tautiečių fondai.

Rūpintasi švietimu. Prie 126 parapijų įsteigtos 56 mokyklos.

Po 1926 m. perversmo visos srovės emė kritikuoti tautinę vyriausybę, nes simpatizavo demokratijai. Gal dėl to tautinė vyriausybė neprotegavo JAV lietuvių studijuoti Lietuvoje, o tai buvo reikalinga. II pas. karas sujungė lietuvius į Altą, susiformavo Balfas. Šios institucijos daug padėjo naujiems ateiviams.

Senoji ateivija verta didžios pagarbos. Naujieji ateiviai buvo naujo kraujo transfuzija. Dabar didysis tikslas — išvaduoti tėvynę Lietuvą ir ją praturtinti žinijos lobynais.

Simpoziumo uždarymas

V. Vardys priminė, kad šis simpoziumas buvo skirtas lietuvių išeivijos šimtmečiui paminėti, dėlto ir prof. Kučo paskaita buvo ta tema. Pasidžiaugė, kad simpoziumą globojo Liet. Bendruomenė be cenzūros, be sąlygų, palikdama mokslininkams kūrybos laisvę.

Inž. J. Gaila, Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, savo kalboje pabrėžė — kas iš to, jei lietuvis pasiektų tolimąsias erdves, bet negali pasiekti savo gimtojo kaimo. Kas iš to, jei lietuvis laboratorijoje išaugins naują gyvybę, bet negalės jos gražinti Kalamtai. Mūsų mokslininkai — išeivijos pažiba, elitas. Pergyvename kultūrinį nuosmūkį — knygų tiražas sumažėjęs, laikraščiai blėsta, sunku sudaryti valdybas. Šį nekantrumu žiūrime į vidurinę ir jaunesnę kartą, laukdami jų įsijungimo. Lituanistinis švietimas — jaunųjų rankose. Pasigendame jaunesnių visuomeninėj veikloj. Su jaunųjų talka ir Liet. fondas greit pasiektų milijono. Visuomenininkai, švenčių organizatoriai dirba be honoraro, neturėtų to darbo baidytis nei kultūrininkai, nors nebūtų atlyginami.

Iš jaunų intelektualų laukiam straispnių amerikiečių spaudoje. Iš savo darboviečių į minėjimus kalbėtojais atveskite amerikiečių kultūrininkus, rašytojus. Jaunesnieji jau perėmė vadovavimą Lietuvių Bendruomenėje. Išlikime, jei būsime intelektualiai stipresni ir jei mo-

II Mokslo ir kūrybos simpoziumo pranešimų klausos (iš k.): inž. Br. Nainys, St. Barzdukas, vysk. V. Brizgys, gen. konsulė J. Daužvardienė, dr. J. Gimbutas, p. X., kun. G. Kijauskas. Nuotr. Jono Kuprio

STUDENTAI MARYLANDO UNIVERSITETE

Lietuvių studentų grupė Baltija pradėjo savo veiklą spalio 11 d. Į susirinkimą atvyko 25 studentai. Beveik visi buvo iš Marylando u-to, bet atsirado keli ir iš netolimo Katalikų u-to. Iš to skaičiaus penki buvo nauji, kurie čia studijuoja atvažiavę iš kitų miestų.

Susirinkimą atidarė dr. Jonas Genys, linkėdamas visiems studentams daug sėkmės ir ištvermės — dirbant kartu šioj grupėj. Dr. Genys, būdamas šio u-to profesorius, padėjo mums gauti geras patalpas susirinkimams. Toliau sekė pirm. Antano Dambriūno žodis. Jis papasakojo apie valdybos suplanuotą mokslo metų veiklą. Pirmiausia — kas trečią savaitę įvyks susirinkimas. Kiekvienam susirinkime yra numatomas paskaitininkas su tam tikra tema. Nuo naujų metų, kas mėnesį stengsimės įvykdyti kokį nors projektą. Pavyzdžiui, sausio mėnesį turėsime slidinėjimo iškylą Pensylvanijos kalnuose gal kartu su kaimynais studentais iš Philadelphiajos ir Pittsburgho. Vasario mėnesį surengsime Lietuvių dieną Marylando u-te. Per tą savaitgalį turėtume meno, lietuviškų audinių bei gintaro parodą. Pasirodų kelios lietuvių tautinių šokių grupės. Būtų lietuviško maisto stalas, mergaitės padainuotų lietuviškų dainų ir t. t. Gale kovo mėnesio būtų margučių dažymas, o balandžio baigtume mokslo metus iškyla — plaukiojimu būrlaiviais. Taip pat per visus metus didinsime universiteto knygyną su lietuviškom knygom.

Romas Sakadolskis, kuris dabar studijuoja šiame u-te ir dirba Amerikos Balse, davė gerų pasiūlymų. Vietoj, kad tik keli nariai viską planuotų, sudarėm komisijas, į kurias paskyrėm bent po 4 ar 5 studentus. Taip pat visos komisijos turi savo atskirus pirmininkus, kurie su savo nariais aptars ir planuos tam tikrus projektus, kurie paskui bus pristatomi visai grupei kiekvieno susirinkimo metu.

Po susirinkimo buvo rodomos

virtuvės, nes kaltinimų skersvėjai nepakaltino jų veiksmų.

Marytė Dambriūnaitė

KALTNIMAI...
(Atkelta iš 3 pusl.)

Pašalinkite jį arba nulipkite nuo jo sprando

Ilgametis senatorius iš Vermont valstijos, respublikonas George Aiken pareiškė, kad jis siūlo, ilgai nedelsiant, nustatyti datą iki kurios dienos prezidentas Nixonas turi būti apkaltintas. Jeigu iki tos dienos atstovų rūmai nesugebės apkaltinti prezidentą, tai skaityti visą reikalą baigtu. Senatorius Aiken savo siūlymą išreiškė vieno savo rinkėjo žodžiais: "Arba apkaltinginkite jį, arba nulipkite nuo jo sprando". Yra daug pagandos tokiam siūlymui pritarti.

Teisės istorikas Jonas Dainauskas Vilniaus praeities parodos Chicagoje metu aiškina Lietuvos generalinei konsulei J. Daužvardienei Vilniaus praeities dokumentinę medžiagą. Nuotr. Vyt. Jasinevičius

kėsime savo pozicijas panaudoti Lietuvai. Atiduokite, kas mok slo mokslui, kas Lietuvos — Lietuvai.

Simpoziumo vadovas V. Vardys dėkojo Liet. Bendruomenėi, rengimo komitetui už gerą suorganizavimą, dėkojo mecenatams, inžinieriams, lituanistikos institutui, Amerikos Liet. Gydytojų sąjungai. Dėkojo paskaitininkams, kurių iš 108 neatvyko tik trys. Atvažiavę čia jie jokiomis privilegijomis nesinaudojo. Naujais metodais eikime į naujus laikus, įstengdami keistis su laiku, įstengdami atsiskirti senų ritualų, bet išlikdami ištikimais lietuvių idealams.

Taip baigėsi keturias dienas užsitęsęs našus mokslo ir kūrybos simpoziumas.

J. P. (Pabaiga)

Mūsų kolonijose

Baltimore, Md.

SIMO KUDIRKOS POPIETĖ

Baltimorės ateitininkai sendraugiai surengė Algio Rukšėno knygos Day of Shame pristatymą Baltimorės lietuviams. Popietė įvyko Lietuvių svetainės Klevo kambaryje lapkričio 18 dieną.

Popietės atidaryme Baltimorės ateitininkų sendraugių pirmininkas dr. St. Ankudas paminėjo tokių popietėjų prasmę, kad žmogus ne vien duona yra gyvas, bet jam reikia ir dvasinio peno. Priminė Simo Kudirkos tragediją, įvykusią prieš 3 metus ir parašytą knyga anglų kalba Day of Shame.

Aleksandras Radžius paskaitė popietės nuotaiką pritaikytą K. Bradūno eilėraščių Simui Kudirkai. Toliau A. Radžius suminėjo atvykusio iš Cleveando Algio Rukšėno biografinius bruožus.

Knygos autorius trumpai ir vaizdžiai suminėjo Kudirkos atidavimo tragediją. Jis labai stebėjosi amerikiečių pareigūnų įvykio vietoje ir Washingtone visiškai nesugaudymu ir naivumu. Jie tik stengėsi visą kaltę mstumti nuo savęs. Autorius buvo visus tuos pareigūnus sutikęs ir su jais kalbėjęs. Jų daugumas dar ir dabar neturi supratimo apie Pabaltijo kraštų okupaciją ir mano, kad jų karjeroms pakenkė ar tai liberalai, ar tai radikalai. Knygos autorius mano, kad Simo Kudirkos tragedijos vyksme kalčiausiai yra 5 žmonės, o suverte vienam visą kaltę vargu ar būtų teisinga.

Simo Kudirkos popietėje dalyvavo daugiau kaip 50 asmenų. Buvo parduota daugiau 20 Day of Shame knygų. Algis Rukšėnas mielai pasirašė ant savo knygų. Buvę toje popietėje tikrai praturtino save ir sužinojo daugiau apie Simo Kudirkos tragediją. Būtų gera, kad ir kitomis temomis Baltimorės ateitininkai sendraugiai panašias popietes suruoštų.

J. P.

BERT'S STANDARD SERVICE

Road Service — Major Mechanical Elektroninis motoro sureguliuvi mas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

PUIKI DOVANA SVENCŪ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenasas — Prof. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne
Kaina \$5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti \$0.50 centų mokesčiams ir per-suntimui, kitur gyvenantieji pridėkit \$0.25 centus)

Naujasis Testamentas yra praktiško formato, įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenoato dėka laida parduoda-ma prieinama kaina.

Gera progą visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ARBET FURNITURE

2442 W. 47th St., Chicago, Ill. — FR 6-1100

PILNAS APSTATYMAS BALDAIS

Visų plačiai reklamuojamų firmų
BALDAI — APPLIANCES — KILIMAI
— STEREO — SPALVOTA TV

Krautuvi atdara:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro.
Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

ATVYKSTA AUKURO TEATRAS

Pastaruoju metu mūsų vaidybinio meno derlius labai menkas. Detroito ne kitaip. Turėjome du vaidinotojų kolektyvus: vienas sunyko prieš porą metų, kitas — vos vos rusena. Tik spėlioti galime, ar jis dar užsižiebs, ar visai užges.

Tam priežasčių, žinoma, gali būti daug. Vyresniosios kartos aktoriai bei vaidintojai traukiasi nuo scenos darbo, o prieraugliu laiku nebūvo pasirūpinta. Daug kenkia kolektyvų nepastovumas. Ne retai ir geri sumanymai sužlugdavo dėl nepakankamo susiorganizavimo, pasirušimo ir viskas baigdavosi tik repeticijomis. Nemanau, kad būtų galima kaltinti mūsų visuomenę abejingumu mūsų teatru, žiūrovų beveik niekuomet nestigo.

Negalima tačiau nepasidžiaugti, kad į Detroitą atvyksta Hamiltono dramos teatras Aukuras ir atveža mūsų mieste gyvenančio rašyto V. Alanto komediją "Siapus uždangos". Aukuras per savo 22-ju metų gyvavimo laikotarpį pastatė daugiau kaip 20 veikalų ir su vaidinimais yra apkeliavęs nemažą skaičių lietuviškų kolonijų. Tai neuilstamas darbas Aukuro vadovės ir režisierės Elenos Dauguvietytės-Kudabienės, kuri su didele meile lietuviškam teatru aukoja daug darbo ir energijos. Per jos režisūrą yra perėję daugiau kaip 100 vaidinimų.

"Siapus uždangos" vaidina: Alfonsas Stanevičius — Marytė Kalvaitienė, Elena Dauguvietytė, Algirdas Ulbinas, Liuda Stungevičienė, Kazys Bungarda ir Antanas Laugalys. Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė, dekoracijos — Algirdas Trumpleckas, grimas — Stasys Ilgūnas, butaforija — Ada Petraitienė, paveikslai — Liuda Stungevičienė ir Aldona Volungienė.

Po vaidinimo sportininkų pagerbimas ir šokiai. Rengėjai — LB apylinkės valdyba kviečia Detroito ir Windsoro visuomenę gausiai dalyvauti ir pamatyti šį Aukuro pastatymą.

Labai svarbu, kad būtų daugiau žiūrovų, teatras ugdo ir moko suvokti vaidybinio meno vertybes, turi didelį poveikį estetiškai ir moraliniam žmonių auklėjimui. Iš kitos pusės — teatras negali egzistuoti be žiūrovo, be visuomenės paramos. Savo atsilankymu ir dar gyvą kolektyvą padrąsiname, kad dar ilgai dirbtų scenos darbu ir nuolat tobulėtų.

Pastatymas įvyks gruodžio 1 d. (šeštadienį) 7 val. naujajame Kultūriniam centre. Dalyvaukime.

VI. Selenis

PASKIRSTĖ DOVANAS

Lietuvių kambario Wayne universitete komitetas su daugybe talkininkų platino bilietus tarp lietuvių ir amerikiečių. Apie du trečdalius bilietų nupirko lietuviai, o amerikiečiai — vieną trečdalį. Amerikiečiams buvo parduota mažiau bilietų todėl, kad neturėjome pakankamai platintojų, o laiškais bilietų platinimas buvo mums per brangus. Bilietų pardavinėjimas prekybos centruose taip pat nebuvo tiek sėkmingas, kiek komitetas buvo suplanavęs. Bet Lietuvių kambario Wayne universitete komitetui šis renginys buvo naudingas.

Finansų telkimo komisijos

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS
Dado — Dekoravimas — Taiso
Kambarius — Verandas — Garažus
Ideja "Plaster Board". Visų rūšių
grindų ir sienų plytelės.
15757 Grandmont Rd., Detroit
Mich. 48227 — Tel. VE 8-4084

pirm. Viktoras Rauckis ne tik sumanus ir gabus savo darbo srities biznierių, bet ir iškilus organizatorius, darbštus pasiimtojo darbo vykdytojas. Jis ir bilietus išpausdino, ir raštas angli kalba redagavo, ir kelis tūkstančius laišku išsiuntinėjo amerikiečiams. Jo uoliausia padėjėja — Birutė Rauckienė. Užtat rezultatai: vien aukų iš amerikiečių surinkta per tris tūkstančius dolerių.

Bilietus platino skautai, ateitininkai, šauliai, tautinės organizacijos nariai ir daug kitų. Turime kelis asmenis, kurie ypatingai daug bilietų išplatino. Jų tarpe žymiausi — Vincas Tamošiūnas ir Stefa Kaunelienė. Komitetas visiems reiskia nuosirdžiausią padėką.

Dovanų paskirstymas buvo lapkričio 18 d. 4 val. p. p. Wayne universitete, svetimų kalbų pastate. Dalyvavo komiteto nariai ir didelis būrys stebėtojų.

Trumpas kalbas pasakė Viktoras Rauckis angliskai, prof. Otto Feinstein ir komiteto irim. Jurgis Mikaila lietuviškai. Bilietų šaknelės buvo supiltos į didelę dėžę ir rūpestingai sumaišytos. Prof. Otto Feinstein savo ranka išėmė po vieną tris bilietų šaknelės, kuriose buvo aiškiai įrašytos pavardės ir adresai. Jos ėjo per rankas, ir visi galėjo ne tik pamatyti, bet ir savo rankose pavartyti.

Dovanos atiteko: pirma — naujas Firebird automobilis — Leopoldui Heiningui, antra — spalv. televizijos aparatas — Petriui Rūkštelai, trečia — geras radijo priimtuvas — Carl Henry, Fordo lig. darbin.

Visi dovanas laimėję gyvena Detroito.

M. Stonys

"SILAINĖS" 25-ČIŲ BESIRUOSIANT

Lapkričio 11 d. "Silainės" šokėjų tėvų susirinkimas praėjo darbingoju nuotaikoj. Svarstyta 25 metų "Silainės" sukakties minėjimo koncertas, kuris bus gegužės 18 d. Kultūros centre. Jam ruošia G. Gobienė sudarė pagalbinį komitetą. Pasidžiaugta, kad koncertą pajavairins, visų mėgiama, pramoginio žanro dainininkė Vanda Stankienė. "Silainės" vadovė G. Gobienė pranešė, kad yra gautas kvietimas "Silainėi" lalvauti Californijos mažojo šokių šventėje, į kurią kviečiamos tik kelios rinktinės grupės. Vienbalsiai nutarta kvietimą priimti ir svarstyta lešų klausimas. Siūlyta praveisti dovanų dalinimą, kreiptis į organizacijas aukų ir kt., nes visi žinom, kad "Silainė", bekvė, visada be atlyginimo šoka ir lietuvių vardą garsina. Tikimės, kad "piūtis" metui atėjus, visi atsilieps su moraline ir materialine parama.

Ponios, R. Hildebrand ir D. Arlauskienė, žadėjo Floridoj taris dėl "Silainės" pasirodymo metiniam festivaly. Visų labai pasipiktinta vad. "Žurnalistų rašinėjimais, apie auginimo chorą ir tautinių šokių

Hamiltono dramos teatro Aukuras vaidintojai, kurie dalyvauja rašyto V. Alanto komedijos "Siapus uždangos" pastatyme. Iš kairės: Algis Ulbinas, Liuda Stungevičienė, Marytė Kalvaitienė, Antanas Laugalys, Elena Dauguvietytė-Kudabienė, Kazys Bungarda ir sėdi Alfonsas Stanevičius.

grupe "Silainė", kad, va. jau choras sugriuvo, o ir "Silainės" šokėjai repeticijų nelanko ir jų trūksta! Tai kaip senų juodvarnių prieš nelaimę kranksėjimas, o tiktu pasiteirauti pas šokių vadovę, kuri ir dabar pabrėžia, kad visų norinčių šokti "Silainė" priimti negali.

Arba, kad ir "Amerikos Lietuvių Balso" radijo valandėlės pranešėjo užpuolimas G. Gobienės dėl vad. protekcijų priimant šokti "Silainė". Kam dirbančius nepagrįstai pulti? O tu dirbančių taip maža. Reikėtų daugiau meilės ir įvertinimo jauniui ir sunkiai dirbantiems vadovams.

Tikime, kad tie nemalonumai pračina ir visuomenė tūkstančiais susirinkis "Silainėi" 25-mečių darbo minint. V. V.

DETROITIEČIŲ POBŪVIS KULTŪRINIAME CENTRE

Detroito lietuviai gausiai lanko naujajį Kultūrinį centrą: i pamaldas bažnyčioje, i pobūvius salėje visuomet sueina daug žmonių. Visi džiaugiasi ir vertina parapičių pasišventimą, stant impozantiškus Kultūrinio centro rūmus. Parapijos komitetas, talkininkaujant katalikų organizacijoms, gruodžio 16 d. nuo 12 iki 3 val. p. p. Kultūrinio centro salėje ruošia arbatėlę, i kurią kviečia atsilankyti visus lietuvius. Bus gera proga susitikus pasidžiaugti visų viesningo darbo vaisiais.

Naujos bažnyčios šventinimo proga Dievo Apvaizdos parapijos administratorius kun. M. Kundrotas buvo paskirtas klebonu. Sios arbatėlės metu galėsime pasveikinti ir pagerbti kun. M. Kundrotą, ant kurio pečių krenta didelė dalis rūpestių administruojant naują Kultūrinį centrą. V.

GRUODŽIO MEN. ĮVYKIŲ KALENDORIUS

LB apylinkės kalendoriuje gruodžio mėn. įrašyti sekantys renginiai ir susirinkimai.

Gruodžio 1 d. Vyt. Alanto "Siapus uždangos" trijų veiksmų komedija suvaidins Hamiltono dramos teatras Aukuras. Ruošia LB apyl. valdyba Kultūriniam centre, Pradžia 7 val.

Gruodžio 2 d. Kariuomenės šventės minėjimas, 10:30 val. iškilmingos pamaldos Šv. Antano bažnyčioje, 12 val. akademija Lietuvių namuose. Ruošia Detroito karinės organizacijos.

Gruodžio 2 d. LB Michigano apygardos steigiamasis suvažiavimas, Registracija 11:30 val., pradžia 12 val. Kultūriniam centre.

Gruodžio 2 d. SLA 352 kuopos vitinas susirinkimas 12 val. Lietuvių namuose.

Gruodžio 8 d. 7 val. Lietuvių namuose Tautinės sąjungos narių, neolituanių ir pritariančiųjų bendras susirinkimas, kvatvė ir bus pagerbtas svečias iš Clevelando dr. Antanas Butkus.

Gruodžio 9 d. 12 val. Lietuvių namuose dr. Antanas Butkus skaitys paskaitą apie širdį "Arterinės žaidos, širdies smūgis ir galimybės jų išvengti". Ruošia Tautinės sąjungos skyrius ir neolituaniai.

Gruodžio 16 d. 12 val. Tauti-

Lapkričio mėn. 18 d. Detroito Wawn universiteto patalpose prof. Otto Feinshteinas, trečiame laimikių traukime, ištraukęs iš dėžės auto mašinos laimėjimo atkarpą perskaitė: Leopoldas Heingas 6331 Abington, Detroit, Mich. 48228 — mašinos laimėtojas L. Heingas. Nuotraukoje: Wayne universitete lietuviško stiliaus kambario įrengimo komiteto d. I. s. k.: pirm. Jurgis Mikaila, Stefa Kaunelienė, prof. Otto Feinshteinas, Vacys Urbonas, iniciatorius Viktoras Rauckys ir sekretorė Regina Juškaitė. Nuotr. K. Sragausko

nės sąjungos skyriaus visuotinas narių susirinkimas Lietuvių namuose.

Gruodžio 16 d. 12 val. L. Žurnalistų sąjungos skyriaus visuotinas susirinkimas Lietuvių namuose.

Gruodžio 31 d. Naujų metų sutikimas Kultūriniam centre. Ruošia LB apylinkės valdyba.

Gruodžio 31 d. Naujų metų sutikimas Lietuvių namuose. Ruošia L. namų draugija.

L. Bendruomenės apylinkės kalendorių tvarko Vladas Selenis, tel. 293-4611. (sln)

TRUMPAI

Kariuomenės šventės minėjimas šį sekmadienį, gruodžio 2 d., prasidės iškilmingomis pamaldomis 10:30 val. Šv. Antano bažnyčioje, akademija 12 val. Lietuvių namuose ir po to pietūs. Meninę programą išpildys Silainės jaunųjų grupė, vad. Galinos Gobienės.

LB Michigano apygardos steigiamasis suvažiavimas gruodžio 2 d. prasidės 12 val. Kultūriniam centre. Suvažiavime dalyvauja ir Detroito apylinkė atstovaujama valdybos nariai, bus apylinkės pirmininkai ir seniūnai

Lietuviško kaimo labai svarbus susirinkimas kviečiamas gruodžio 2 d. 12 val. Šv. Antano parapijos patalpose. Komiteto nariai padarys pranešimą apie savo dalyvavimo Waterloo tarybos posėdyje ir Jaeksono istaigos rezultatus. Siame susirinkime bus daromas galutinis sprendimas dėl ūkio nupirkimo. Kviečiami susirinkime dalyvauti visi, kas tik domisi šio kaimo steigimu.

Paroda, kurią suruošė Antanas Norus iš savo kūrinių rinkinio, veiks dar šį šeštadienį ir sekmadienį (gruodžio 1 ir 2 d.) nuo 11 val. iki 7 val. vak. Gera proga įsigyti Kalėdoms puikių dovanų: paveikslų ir medžio drožinių. (sln)

KANADOS ZINIOS

Toronto Ont.

SAVI PAS SAVUS

Toronto lietuvių Kredito Kooperatyvas "Parama" įsteigtas prieš 21 metus išaugo į didžiausią Kanados lietuvišką kooperatyvą su virš 7 1/2 ml. dolerių kapitalu. Persikėlus į naujas patalpas — naujuose Lietuvių namuose (1573 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Kanada M6P 1A6) — "Paramos" veikla gerokai pagyvėjo dėl patogaus susisiekimo.

Nepaisant žemų procentų, imamų už asmenines paskolas 8% ir morgičius 8% ir palyginti aukštas palūkanas mokamas už taupymus — depositai (chequing acc.) — 6 proc., savings — 7 1/2, 1 metų term. depositus — 8 proc. ir 2 metų — 8 1/2, Parama išsivėrė su pelnu, kuris grįžta nariams, vad. rebus pavidale, aukomis parenti Lietuviškai veiklai (mokyklos, sportui, šokių grupėms, stipendijoms ir t. t.). Atrodo, kad logiška galvoje visi lietuviai turėtų priklausyti lietuviškiems kredito kooperatyvams, nes tau-

pydami ar, reikalui esant, skolinamies gauna geras sąlygas ir tuo pačiu paremia mūsų lietuvišką veiklą. Deja, dar daugelis iš mūsų laiko nemažas pinigų sumas kitur. Šiuo metu "Parama" turi per 3 tūkstančius narių, kurių daugumą sudaro Toronto lietuviai, toliau seka nariai iš įvairių Kanados vietų ir kaimyninės valstybės Amerikos. Per 21 metus suteikta finansinė pagalba savo tautiečiams beveik neapskačiuojama, nes ji buvo labai plataus masto. Vien tik gyvybės draudimų šeimoms išmokėta virš 155,848 dol.

Gaunant geresnį procentą už santaupas, mokant mažesnį procentą už paskolas ir gaunant vešlų gyvybės draudimą, kodėl nesikreipti į "Paramą"? "Parama" Kanadoje atliko didelį uždavinį Kanados lietuvių finansinėje srityje. Tūkstančiai dolerių liko lietuvių rankose, paremsdami lietuvių asmeninį ir mūsų lietuvišką kultūrinį darbą. Sunkiai uždirbtus pinigus atiduotūretų priklausyti lietuviškiems. Vedėjas

MUSŲ KOLONIJOSE

E. Chicago, Ind.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

ALT s-gos East Chicagos skyriaus valdyba, pirmininkaujama V. Aukštuolio, lapkričio 18 d., Irenos ir Jono Rimkūnų namuose surengė "Aušros" 90 metų minėjimą.

Paskaitą apie dr. J. Basanavičiaus išleistą pirmą lietuvišką spausdintą laikraštį "Aušra" skaitė dr. J. Tautvila. Savo paskaitoje palietė to laiko lietuvių padėtį ir gyvenimo sąlygas. Jau tada lietuviai šviesuoliai, ypač studentija, siejo lietuvių tautos padėtimi ir ieškojo būdų, kaip prie jų priėti ir pažadinti tautą iš snaudulio. Dr. J. Basanavičius ryžosi suburti lietuvių šviesuolius į kultūros būrelius, kad jie geriau pramoktų lietuvių kalbą ir ją vartotų sąvartų tarpe. Kalbėdamas apie laikraštį "Aušra" pastebėjo, kad nors "Aušra" sustojo, bet kelias ir lietuvišką laikraštį buvo pramintas ir tuolaikinė šviesuomenė pajuto didelę tuštumą ir pradėjo ieškoti būdų ir kelių naujam laikraščiui.

Diskusijų metu išryškėjo, kad, kai kuriais atvejais, ir mūsų dabarties tremties laikraščius padėtis yra panaši. Leidžiama laisvai platinti ir spausdinti, bet skaitytojų skaičius nuo'at mažėja ir siegia finansiniai sunkumai. Reikia daugiau dėmesio lietuviška spauda ir ją remti straipsniais ir pinigais.

Viltės dr-jos pirm. K. Pocius painformavo apie draugijos ir Dirvos finansinius reikalus ir prašė dalyvių neužmiršti ir savo spaudos. Skyriaus narys J. Neverauskas įteikė 25 dol. čekį naujų mašinų fondui.

N. Aukštuolienė kvietė narius daugiau dėmesio skirti Pedagoginiam Lituanistikos institutui ir labiau remti finansinai. Čia pat buvo paleistas aukų lapas ir surinkta per 60 dol., o skyriaus valdyba pažadėjo pridėti iš kasos ir Institutui pasiųsti apvaizdą sumą — 100 dolerių. Irenos Rimkūnienės skaniais gaminiams besivašindami, žiūrėjome Dalios Mečkauskienės rodomas skaidres iš skyriaus ankstyvesnės veiklos.

Pabaigoje, skyr. pirm. V. Aukštuolio pavestas (pats negalėjo dėl darbo dalyvauti), A. Juodvalkis padėjo skyriaus nariams Irenai ir Jonui Rimkūnams už leidimą pasinaudoti jų pastoge, o taip pat už puikias vaišes.

Susirinkimo dalyviai pageidavo dažnesnių panašaus pobūdžio susibūrimų. (aj)

Neužtenka nei gražios kalbos, nei stiliaus prašmatnybių, nei senoviškos išminties. Žmogaus dvasios klodų atskleidime turi dalyvauti visa mūsų patirtis, visa dabarties erudicija, įskaitant ir filosofiją ir naujausią psichologiją. Čia dažnai iracionalūs postikiai irgi daug padeda. Pr. Visvydas

rius daugiau dėmesio skirti Pedagoginiam Lituanistikos institutui ir labiau remti finansinai. Čia pat buvo paleistas aukų lapas ir surinkta per 60 dol., o skyriaus valdyba pažadėjo pridėti iš kasos ir Institutui pasiųsti apvaizdą sumą — 100 dolerių. Irenos Rimkūnienės skaniais gaminiams besivašindami, žiūrėjome Dalios Mečkauskienės rodomas skaidres iš skyriaus ankstyvesnės veiklos.

Pabaigoje, skyr. pirm. V. Aukštuolio pavestas (pats negalėjo dėl darbo dalyvauti), A. Juodvalkis padėjo skyriaus nariams Irenai ir Jonui Rimkūnams už leidimą pasinaudoti jų pastoge, o taip pat už puikias vaišes.

Susirinkimo dalyviai pageidavo dažnesnių panašaus pobūdžio susibūrimų. (aj)

Neužtenka nei gražios kalbos, nei stiliaus prašmatnybių, nei senoviškos išminties. Žmogaus dvasios klodų atskleidime turi dalyvauti visa mūsų patirtis, visa dabarties erudicija, įskaitant ir filosofiją ir naujausią psichologiją. Čia dažnai iracionalūs postikiai irgi daug padeda. Pr. Visvydas

KALĖDINĖ DOVANA
KULTŪRINGAM BICIULIUI
Juozo KRALIKAUSKO
romanas
TAUTVILA
Tai yra knyga apie žmogų, kuris savo tėvynėje yra laikomas priešu.
Aplankas Ados Korsakaitės Sutkuvienės. Kaina 4 dol.
Gaunama Drauge ir pas platintojus.

EGG STORES
6192 So. Archer Avenue Tel. 284-8704
Atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro
1924 West 59th Street Tel. 471-1700
Atdara nuo 9 val. ryto iki 5:30 val. vakaro
Sėkmadieniais uždaryta.

ŪKIO PRODUKTAI
ĮVAIRŲ VAISIAI IR DARZOVES
TIESIAI IŠ FARMŲ
SALOTŲ galvutė (apie 1 svaras) 19 c.
FLORIDOS TANGERINES 4 svarai \$1.00
RED DELICIOUS, GOLDEN DELICIOUS, McINTOSH ir JONATHAN OBUOLIAI, 4 sv. \$1.00
GRAPEFRUITAI svaras 10 c.
MORKOS svaras 10 c.
AGURKAI svaras 15 c.
KOPŪSTAI svaras 8 c.
PIENAS galionas \$1.15
RŪGŠTI GRIETINĖ 1/2 pint 33 c.

SU TRISDEŠIMT METŲ PATIRTIM I STOVYKLŲ ATEIT!

Spalio 20-21 dienomis Nek. Pr. M. Marijos seserų taryba ir visos, kurios 1973 m. dirbo stovyklose, susirinko motiniškame name, Putname, specialiam pasitarimui vasaros stovyklų klausimu. Viso 12 seserų. Pasitarimui pirmininkavo sesuo M. Augusta Sereikytė, organizavusi pirmąją mergaičių stovyklą (1944) Putnam, Conn, pagrindiniam vienuolyne.

Prisiminta, kad praėjusią vasarą įvyko 30-ji mergaičių stovyklų Neringoje, Marijboro, Vermont. Į ten mergaičių stovyklą iš Putnamo iškelta 1970 metais. Per pasitarimą iškilo įvairių įdomių palyginimų. Buvo pastebėta, kad per tuos 30 vasarų labai stovyklautojų "veidas" keitėsi. Kada stovykla buvo pradėta organizuoti (1944), mergaitės buvo antrosios kartos tėvų, gimusios JAV-se. Kalbėjo geriau angliškai, negu lietuviškai, todėl buvo mokomos lietuvių kalbos. Pradedant 1949 m. pradėjo atsirasti naujųjų ateivių dukros, stiprios lietuvių kalboje ir nusiteikimu, vėliau užliejusios visą stovyklą. O dabar vėl sugrįžtama į panašią padėtį, kaip buvo pirmose mergaičių stovyklose.

Pastebėta, kad rytinio pakrašėčio jaunimas daug silpnėjęs lietuviškuose dalykuose ir bendruomeniškuo pajautime, negu vidurio JAV. Nesurasta priežasties, bet linkstama galvoti, kad jaunimo ansambliai, kaip Clevelando "Grandinė", išmoko darnos ir atsivėlėjimo į kitus.

Darbotvarkėje peržvelgti ne tik stovyklautojai, bet ir personalas. Buvo pasidžiaugta 1973 metų stovyklų vadovais. Tačiau, bendrai, surinkti gerą vadovybės kadra nelengva. Ypač sunku gauti kapelionus. Kunigų ne daugėja, o esantieji išjungę ir darbus, kurie jų neatlaisvina stovykloms.

Kitą problema su vadovų lietuviškumu. Gerai nuotaka stovyklose yra būtini jauni išradininkai vadovai, bet dažnai jaunimui sunku laisvai reikšti lietuvių kalboje, kurie laisvai reikiškiai, dažniausia būna užsidarę charakteriai, kurie neveiksmingi praktiskam stovyklos vadovavimo darbu. Be to, daug jaunimo vasarą turi užsibrėbti studijoms, stovyklos neišgali daug mokėti. Daug pasisakytą Nek. Pr. M. Marijos seserų pastatytas tikslas: katalikiškumu, tautiškumu ir charakterio ugdymu. Atrodo, kad didelė dalis tėvų tiems tikslams pritaria, nes stovyklautojos iš metų į metus grįžta. Tačiau neretai jauciamas "pavojus" prarasti savitą charakterį, kaip į vadovybę įsijungia kitų stovyklų vadovai, kurie nori tempti pagal jų organizacijos stovyklavimo būdus, nors yra daug gero iš "susiekijimo" įvairių stovyklų patirties, kūrybingumo ir išradingumo.

Esmeje pasilikta prie tų pačių užsibrėžimų. Ir toliau pasiryžta koncentruotis ne į kiekybę, bet į kokybę, turint atvirus akis naujiems metodams.

Išgijus atskirą stovyklavietę, yra išplėstas ir stovyklų įvairumas grupių atžvilgiu. Buvo labai jauciamas reikalas tiems, kurie nebekalba lietuviškai, bet yra lietuvių kilmės. Vienu laiku Dainavoje buvo jaunųjų vyčių vardu tokia stovykla, bet rytiniame pakraštyje nieko nebuvo. Ta pirmoji lietuviškos dvasios stovykla, vedama anglų kalba, įvyko 1970 m. Tam daug įtakos turi seneliai, paskatindami savo anūkus ypač iš mišrių tautinių atžvilgiu šeimų. Pastebėta, kad šios grupės stovyklautojai labai imlūs lietuviškiems dalykams. Kartais susidaromas įspūdis, kad lietuviškų stovyklų stovyklautojai net "persotinti" lietuviškais dalykais ir pra-

radę sveiką domėjimąsi. Nuo senų "laikų" vis buvo prašyta seserų rytiniame pakraštyje organizuoti panašaus tipo mergaičių ir berniukų stovyklą. Prie vienuolyno buvo neįmanoma. Bet įsikirus Neringoje, pabandyta 1971 m. ir praleistos jau 3 berniukų stovyklos. Tačiau dar berniukų stovyklų programoje jaučiama spragų ir ieškoma kitokių priėjimų. To amžiaus berniukai pilni energijos, nori dirbti, fiziškai kūrybingi. Kai kurie tėvai to nesupranta. Neringoje yra daug miško, kalnelių. 1971 m. berniukai suprojektavo ir su entuziazmu statė aukurą, prie kurio vėliau vaidino Lietuvos istorinius vaizdėlius. Bet kai kurie tėvai "piktinosi", kad berniukai turi grąžinti stovyklavietę. Pasitarime priėta įsitikinimo, kad ir toliau berniukams būtina "statybinių" užsiėmimų.

Tos dvi dienos buvo taip pilnos stovyklinių minčių, kad nebuvo galima visko paliesti. Seseys, suvažiavusios iš Toronto ir Montreale, turėjo skubėti į savo pareigas. Tačiau, kad ir trumpas stovyklų peržvelgimas, parodė, kad stovyklų darbas prasmingas, nors stovyklų organizavimas ir pravedimas reikalauja ne tik pasiaukojimo bet ir išsistimimo, nes atliekamas darbas prie kitų pareigų. Bet pamaliau, kiek stovyklautojos ir stovyklautojai išgyvena skaidraus džiaugsmo gamtoje ir draugų tarpe, pamirštami vargai ir ryžtamasi testai ir gerinti stovyklas.

Tos dvi dienos buvo taip pilnos stovyklinių minčių, kad nebuvo galima visko paliesti. Seseys, suvažiavusios iš Toronto ir Montreale, turėjo skubėti į savo pareigas. Tačiau, kad ir trumpas stovyklų peržvelgimas, parodė, kad stovyklų darbas prasmingas, nors stovyklų organizavimas ir pravedimas reikalauja ne tik pasiaukojimo bet ir išsistimimo, nes atliekamas darbas prie kitų pareigų. Bet pamaliau, kiek stovyklautojos ir stovyklautojai išgyvena skaidraus džiaugsmo gamtoje ir draugų tarpe, pamirštami vargai ir ryžtamasi testai ir gerinti stovyklas.

LAIŠKAI DRAUGUI

AR TIKRAI TAI KNYGAI PASIRODYTI PER VĖLŲ

Sibiro tremtinė, garbinga lietuviškos Aldona Simonavičienės "Draugo" koresp. kiek paspauskite apie savo pergyvenimus Sibire, Kazakstane ir kitur, pasakelbtus "Drauge" š. m. lapkričio 8 d. Korespondentui paklauskas, ar negalvoja parašyti knygą apie tuos žiaurūs pergyvenimus rusų tremtyje, atsakė: "Taip, reikėtų parašyti knygą. Tikrai pasakius, mums atvirkstus į JAV j mus kreipėsi Rasa Gustaitytė, kuri, pasinaudojus mūsų pasakojimais, parašė anglų kalba knygą. Deja, mes nežinome, kur dabar R. Gustaitytė gyvena".

Ta proga norėčiau kai ką pasakyti. 1970 m. vienas geras lietuvis Kalifornijoje man pasakojė, kad Rasa Gustaitytė, jau pagarsėjusi amerikiečiuose žurnaliste ir rašytoja, yra parašiusi knygą apie lietuvius partizanus. Klausė, ar nežinau apie tokią knygą. Atsakiau, kad ne tik nežinau, bet pirmą kartą girdžiu. Po pastangų gavau R. Gustaitytės adresą iš "Los Angeles Times" redakcijos. Jai parašiau. Ji man atsakė 1970 gegužės 6 d. laišku. Kadangi reikalas liečia lietuvių literatūrą, todėl pirmuosius sakinius, manau, galima iš to laiško pacituoti:

"Esu parašius, prieš kelerius metus, knygą apie tautietį lietuvi, kuris ilgai gyveno Lietuvoje ir, maždaug 11 metų praleido Sovietų lageryuose ir Kazakstane. Buvo areštuotas su šeima Lietuvoje. Tai nėra knyga apie partizanus, tačiau. Teisybė, kad neradau leidėjo. Bet dabar jau senai baigtas projektas ir pasenęs". Vos gavęs laišką, 1970 gegužės 7 d. jai parašiau, prašydamas tą rankraštį atsiųsti man, aš bandysiu rasti leidėją, nors pažadėti negaliu. Netrukus gavau jos atsakymą, prierašą to paties laiško pabaigoje su tokiu sakiniu: "Ačiū, bet aš mėginau parašinti - tai knygai jau per

Vaiždas iš Belfo suvažiavimo Clevelande. Antroje eilėje matyti čikagiečiai Val. Simkus, O. Zailskienė, P. Zailskas. Priekyje žurn. V. Selenis, Vit. Balašytė ir J. Brevė. Nuotr. A. Gulbinkso

vėlu". Po tokio užkertančio atsakymo nebuvo kas daugiau tuo reikalu rašyti.

Iš dabartinės jos pavardės atrodo, ji yra ištekejusi už sveitintaučio. Tada gyveno Kalifornijoje. Manau, Rasa Gustaitytė rašė apie Simonavičių pergyvenimus. Labai siūlau gerb. Simonavičienei bandyti tą knygą išleisti. Rasos Gustaitytės adresą ponai Simonavičienei mielai praneščiau. Algirdas Gustaitis

RASOS GUSTAITYTĖ PATIKSLINMAS Gerb. Redaktorai!

Skaitytojams gal įdomu žinoti likimą knygų, kurių aš parašiau anglų kalba apie Marshall - Simonaičių šeimą, kaip minėta ponios Aldonos Simonavičienės pasikalbėjime su Drauge. **Deja, knyga leidoje nerado.** Matyt leidėjams neatrodo, kad tema pritrauktų daug pirkėjų, nors šios šeimos istorija man buvo ypatingai įdomi, kaip dokumentas mūsų laikų. Tikiuosi, kad mano trijų metų darbas jį rašant nors bus vertingas Laimutei Simonavičiūtei ir jos vaikams. **Rasa Gustaitytė**

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems šv. Kalėdų proga. J. Budrys atvežė gražiai papuoštą lietuviškų lėlių, J. Vizgirda ir L. Montimas atsivežė rankdarbių, Z. Dapkienė paliko rinkinį keramikos darbų. Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

PADĖKA

A. A. PROTUI A. PETRAIČIUI

Floridoje mirus, padėjusiems tvarkyti jo laiotuves, kun. Jurgiui Razučiui už maldas tvarkioje ir ant kapų, grabnešiams, šv. Mišių ir gėlių auktojams ir visiems jį lankusiems bei palydėjusiems į amžiną poilsio vietą nuoširdžią padėką išreiškia liūdinti Seima ir giminė.

GERIAUSIA ŠVENGIŲ DOVANA TAI KNYGA - AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Autorius LEONARDAS SIMUTIS
Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikoje ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasi save, savo brolių, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvi balsą. Užsakyk ar užsisakyk šią švenčių progą. **Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro Įstaigose, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina \$10.00**

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ

Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoje gaunamos lietuviškos knygos. "Draugo" spaustuvė išleidižia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visi leidėjai platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus. Tuojau rašykite ir prašykite "Draugo" pasiūsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą". **Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą"**

Mūsų kolonijose

Lawrence, Mass.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Gruodžio 23 d. 3 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje Aušros Vartų liutuanistinė mokykla rengia Kalėdų eglutės programą, kurią atliks mokytojų paruošti mokiniai. Po programos veiks bufetas, kuriuo visi galės pasinaudoti.

Mokytojai, tėvų komitetas ir LE valdyba kviečia visus atsilankyti ir atsivežti vaikučius, nors ir nelankanti mokyklos.

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARIJOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida
Jei jūs marti yra lietuvi ar kitos kilmės, geriausia vydybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzė Dautžardienė. **Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.**

Kaina tik \$3.00

Užsakykus siųskite: **DRAUGAS** 4545 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Kur Namus Pirkti

Marquette Parke 7 kamb. 1½ aukšto namas su garažu. 30 p. lotas 2 vonios. Gazu šildymas \$19,600.
Marquette parke - Štai gražus beveik naujas namas 2 miegam. 1-rengtas beisentas. Gazu šildymas centr. oro vėsinimas. Karpetai. 1½ vonios. Garažas. Turime raktą. \$26,500.
Arti mūsų visų - Modernus 12 metų mūras. Įrengtas beisentas. Garažas. Karpetai. \$21,700.
Marquette Parke 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 mieg. ir kitas aukštai tinkami vienai didelei arba dviem artimom seimom gyvenimui. \$21,500.
4 butų gražus mūras. arti vienuolyno. naujas gaso šildymas. alum langai, karpetai. 3 auto mūro garažas \$42,000
Taverna, įrengta tr butais. Mūro namas. Marquette Parke. \$35,000.
Tvirtas apartamentinis mūras arti Kedzie, pora bloku nuo parko. naujas gaso šildymas. švariai nudabytas \$16,000 pajamu. Kaina \$69,000.
Platus vertingas lotas. Marquette pke. prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washenav Av. RE 7-7200

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE
Tvaringai patarnaujantis visais Real Estate reikalais. Be to šis veikia kaip apsimokėtinis mūras arti Kedzie, užplėdomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood - CL 4-7450

MISCELLANEOUS

Ivairių prekių pasirinkimas motociklai, saldytuvai, maistas, dolieriniai. **CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ**
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60626
3833 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320 V. Valantinas

VALOMĖ

KILIMUS IR BALDUS Plauname ir vaškuojame visų rūšių grūdus.
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.
2047 W. 67th Place - WA 5-8063

UYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Gerų prekių didelė pasirinkimas Automobilai, saldytuvai, televizijos, dolier., certifikatai maistui, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alvinius perdirbu dėl judų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS 447-9806

GELĖS BEVERLY HILLS GELINGIJA

Vestruvės, banketams, laidotuviams ir kitokiems progoms
3442 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. PR 4-0833 - PR 4-0834

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu miaseta ir užmiestį naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju.
DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3417

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai. Stereo ir oro vėsinuval. Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV 2846 W. 69th St. - Tel. 776-1486

REAL ESTATE

DRAUDIMAI - INSURANCE

Namų mašinų sveikatos ir gyvenimo. Namų pirkimas bei pardavimas. Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS 4369 S. Archer Avenue Tel. 254-5551

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas - Income Tax - Notariatas - Vertimai APDRAUDŲ AGENTŪRA

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

Marquette area 3½ room apartment. Mature couple. References required. 776-9073

DEMESIO!

10% - 20% - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS 3208½ WEST 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

HELP WANTED - VYRAI

MAINTENANCE MAN - Needed at Once - CLEANING and Maintenance, Deluxe Apartment Complex in Arlington Heights, must be energetic, experienced or will learn. APARTMENT PLUS SALARY. Excellent opportunity for right man to grow with good company.
H. MYLES GORDON & ASSO. 120 W. Eastman Arlington Heights, Illinois Phone: 259-9500

VYRAI IR MOTERYS

WAREHOUSE MEN OR WOMEN Light clean work in modern photographic facility. Good salary & Benefits
Apply to **Mr. Freeman 676-0700**

HANIMEX, USA

7020 N. Lawndale Lincolnwood, Illinois

HELP WANTED - VYRAI

• MECHANICAL ENGINEERS • DESIGN DRAFTSMEN Heavy duty vibrating Conveyors and Equipment, STRUCTURAL WELMENTS AND CONVEYOR EXPERIENCE DESIRABLE. Excellent Company benefit including: * Hospitalization * Profit Sharing * Bonus FOR INTERVIEW CALL 381-2240
GENERAL KINEMATICS CORPORATION Barrington, Illinois

HELP WANTED - MOTERYS

WAITRESSES PART TIME - FULL TIME No Experience Necessary. Flexible Hours. Apply: - **LOMBARD PIZZA HUT 30 W. Roosevelt Rd., Lombard 629-9390**

WE NEED WOMEN

For light electronic assembly work. Ideal for mothers with young children. CALL: - **REED DEVICES, INC. Glen Ellyn, Ill. - 858-2050**

MAID

FULL TIME - GOOD PAY Living quarters provided
5358 N. River Rd., Rosemont, Ill. Call Mr. Elliot 678-0630

Reikalinga moteris prižiūreiti senyvą motiną. Paruošti valgį ir lengva namų ruošą. 5 d. savaitėje. 63 ir Central apyl. Skambinti 283-0300 arba 284-2553

HELP WANTED - VYRAI

Machinists-Production

Manufacturer of precision test equipment, located in Niles, requires machinist for short run production of test fixtures and jigs. Diversified work in a clean modern plant. Benefits include hospitalization, profit sharing and liberal vacation plan. This position is a must for an individual seeking good pay and job stability.
Must speak some English.
Call **Larry Damerack 647-7850** for appointment

MACHINIST

We need a man experienced in the repair and servicing of Sheridan and Thomson die cutters. If inexperienced we will train. Must be able to do some traveling. Salary plus expenses. Fine opportunity for the right man. Please call: **581-7224**

SPRAY PAINTERS

Good pay & benefits
Call **A. Harbach 626-2100**

METAL BOX & CABINET CORPORATION

4716 W. Lake Street Chicago, Illinois 60644
An equal opportunity employer

WANTED

Exper. SHOP HELP and SET-UP MEN for PRESS BRAKE PUNCH PRESSES KICK PRESSES AND OPERS. Must speak English. Steady. Good pay and benefits, plus overtime.
FARGO MFG. COMPANY 2850 N. Elston Ave.

MACHINISTS

PRATT 3B JIG BORE LUCAS MILLING MACHINE

RADIAL DRILL PRESS BLANCHARD ROTARY GRINDER

Plant expansion has created new opportunities for experienced machine operators who can set-up and run 1 of the above machines on our 2nd shift. Challenging work with lots of variety and good wages. Benefits include: 10 paid holidays, free life insurance, free Blue Cross, Blue Shield, free sickness and accident insurance, profit sharing, free retirement, free safety shoes, free safety glasses, free uniforms, free coffee, paid vacation. Night Shift premium.
Contact **MR. BROOKS 1975 No. 17th Avenue, Melrose Park, Illinois TEL - 681-2145**

HELP WANTED - VYRAI

PARENGIMAI CHICAGOJ

1973 metai

Gruodžio 1 d. — K. Donelaičio liuanistinių mokyklų tradicinis vakaras — baltus Inn Motion salėje.

— Tradicinis lietuvių operos balius Lietuvių tautiniuose namuose.

— Džukų draugijos balius B. Pakšto svetainėje.

Gruodžio 2 d. — Jaunimo centro tradicinė vakarienė Jaunimo centre.

— Sekmadienio popietė — iškili vyrai — rašytojas A. Baronas, — Liet. tautiniuose namuose.

Gruodžio 8 d. — Pirmyn choro banketas B. Pakšto salėje.

— Lietuvių kalėdinė programa Mokslo ir pramonės muziejuje.

Gruodžio 9 d. — Filmo "Dvylika" II dalies premjera Jaunimo centre.

— Janinos ir Lionės Juodytės — Mathews koncertas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Gruodžio 15 d. — Lietuvių fondo vaizus vakaras Jaunimo centre.

Gruodžio 16 d. — Vilniaus kr. liet. s-gos Chicago skyriaus tradicinė Kūčios Jaunimo centro apat. salėje.

— Lemonto lit. mokyklų Kalėdų eglutė mokyklos salėje.

Gruodžio 31 d. — Naujų metų sutikimas, ruošiamas Vytuto D. šaulių kuopos Vyčių salėje.

— Lemonto L. B. ruošiamas Naujų metų sutikimas J. Lieponio Old Oak Country Club.

NAUJI PAVOJAI GYVYBEI

Kai kurie automobilistai pradėjo atsargai dėtis bakus gazolino ir automobilį. Pespėjama, kad tai gali būti pavojinga. Bagažo skyriuje bakas gali pratrūkti ir gali pradėti sunktis gazolino garai ir tereikia mažos kibirkšties, kad kiltų gaisras. Taip pat kai kurie kambarius planuoja pasišildyti anglimis. Bet nuo to atsiranda nuodingų dujų, kurios gali užtroškinti.

ELEKTROTECHNIKAI UŽDIRBS 19,000 DOL.

Aukščiausiai apmokami statybos darbininkai 1974 m. bus elektrotechnikai: jų metinis uždarbis sieks 19,000 dol. Už darbo valandą jie gaus 11.27 dol.

Iš veiklos Jaunimo centre: foto parodoje kun. Alg. Kezys įteikia čekį II premiją laimėjusiai Teresei Bogutienei. Nuotr. D. Vakarės

ŠVYTURYS, ŠVIEČIANTIS ABIEMS ATLANTO PUSĖMS

Iš pokalbio su kun. G. Kijausku

Gruodžio 2 d. vėl bus metinė Jaunimo centro vakarienė Jaunimo centrui išlaikyti. Įėjimo auka 25 dol. asmeniui. Šalia turtingų vaišių, meninę programą atliks profesionalė baletų šokėja Birutė Barodieaitė ir dramos aktorius Leonas Barauskas.

Kartą per metus įdomu minėtis pasidalinti su JC direktorium kun. Gedimynu Kijausku, kurio rūpestis, JC smarkiai padidėjęs, taip pat dvigubai paau-go. Susitiktas JC koridoriuje, kun. G. Kijauskas pasakojo:

Jaunimo centrą, mūsų lietuvių švyturį, pastatė visi bendromis pastangomis, susirūpinę mūsų kultūrinę, socialinę ir ypač jaunimo veikla. Gyvendami bei judėdami čia, laisvoje Amerikoje, negalim užmiršti ir dabartinės Lietuvos likimo, kurs, nežūrint ilgos pavergimo metų eilės, neturi mūsų atbuktinti nuo tos skaudžios realybės, kurią ten žmonės pergyvena. Mes pavertę brolių likimą visada turime laikyti prieš akis kaip gyvą, realų reiškinį. Jie ten gyvena praradę savo elementariausias teises. Jie negali būti pilnateisiais žmonėmis, nes neturi teisės savo mintis atvirai reikšti, tėvai, o ypatingai kunigai, negali vaikų auklėti religinėje dvasioje, negali keliauti, kur nori, negali gauti knygų ir spaudos iš užsienio, neturi pilnos laisvės ir ekonominėje srityje. Todėl lietuvių švyturys Chicagoje ir panašios institucijos kituose miestuose su savo kultūrine, socialine bei jaunimo veikla turi atsakyti į mūsų paskirties uždavinius, nes mes čia galim perduoti jaunimui ir tas vertybes, ko negali padaryti okupuota Lietuva.

— Dariaus - Girėno lit. mokykla, Chicago Aukšt. lit. mokykla, Pedagoginis Lituanistikos institutas, skautų, ateitininkų ir kitos organizacijos, Jaunimo centro choras, dramos vienetai, žurnalistų grupelė, taut. šokių grupės, visa eilė kitų organizacijų, ir jų veikla, Čiurlionio galerija, Operos choras, Dainava, pažėgesnės teatro grupės, vakaronės kavinėje, Pasaulio Lietuvių archyvas, Muzikologijos archyvas, Foto archyvas, filmai — tai vis reiškiniai, kurie Jaunimo centre atranda sau dirvą ir visą tai tuos mūsų visų rūmus padaro švyturiu, skatinančiu ir kitas vietas judėti, dirbti. Jaučiam, kad tos mūsų veiklos aidai peršoka ir į kitą Atlanto pusę. Įvairiais kanalais gaunamos žinios sako, kad gyvoji Lietuva iš mūsų veiklos senmiasi nemažai dvasinio pasistiprinimo.

— Mūsų didžiausias rūpestis, — pasakojo toliau kun. G. Kijauskas, — kiek galima geriau sudaryti tokias sąlygas, kad ta visa gyvoji veikla galėtų juo sklandžiau vykti. O tam reikalinga šiluma, apšvietimas, prižiūrėtojų kadras, remontai. Ir už visą tai susidaro nemažos išlaidos. Jei iš šios metinės vakarienės susilauktumėm 5-7,000 dol. pajamų, gal galą su galu ir suvestume. Jei tie visi žmonės, kurie sudaro lietuvių švyturio veiklą, kultūriniam, visuomeniniam darbui ar darbui su

jaunimu atiduoda šimtus laisvalaikio valandų, tai savo pinigais prie viso šio komplekso turėtų prisidėti ir finansiniai pajėgesni lietuviai savo aukomis, nes, šalia dvasinio pasiaukojimo, turi būti parodytas ir finansinis pasiaukojimas. Mes čia atliekam tautinę pareigą iš-civijai, sau ir pavergtai Lietuvai. Man atrodo, kad mūsų visų bendras įnašas neša didelius procentus ir mūsų tautiniai — kultūrinis darbas prašoka visas infliacijas. Todėl pilnai tikiu, kad ir šiemetinėje Jaunimo centro vakarienėje susitiksime šimtus bičiulių bei rėmėjų, kurių dėka lietuvių švyturys gali egzistuoti ir šviesti abiem Atlanto pusėms. VI. Rmjs

CHICAGOS ŽINIOS

LEKTUVŲ BENDROVĖS ATLEIDŽIA TARNAUTOJUS

Trūkstant skystojo kuro, Ozark ir United bendrovės sumažino savo skridimus ir atleido dalį tarnautojų.

RINKIMUS LAIMEJO DEMOKRATAI

Chicagoje keturiose seniūnijose (13, 4, 7 ir 38) antradienį įvyko rinkimai. Visur laimėjo Daley remiami demokratai: T. Evans, G. Jones, J. Madrzyk ir Th. Cullerton.

21 MIL. DOL. IZRAELIUI

Nuo pradžios paskutiniojo karo Artimuosiuose Rytuose Chicagoje Izraelio bonų išpirkta už 21 mil. dolerių.

Vaidzas iš Dan Kuraičio pagerbtuvių banketo lapkr. 4 d. Matyti (iš kairės į deš.) Barbara Jerome, skelbimų skyriaus vedėja Standard Federal skolinimo bendrovė, ir Justinas Mackevičius su žmona. Justinas yra Standard Federal skolinimo bendrovės prezidentas. Nuotr. G. Janulio

Seselei pranciškietei

A. + A. AGOTAI ONAI LEKYTEI mirus, jos broliui JUOZUI LEKIUI, švėkšniškių dr-jos valdybos nariui, ir jo žmonai ALDONAI reiškiamė gilią užuojautą.

švėkšniškių Draugijos Valdyba ir Nariai

ALDONAI ir VAGLOVUI LABOKAMS bei MACIJAUSKŲ ŠEIMAI gili užuojauta.

Stasė ir Jonas Kelečiai

skyriaus, Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Vasario 24 d. — Šv. Kazimiero seserų rėmėjų visų skyrių metinis pobūvis Marijos aukšt. mokyklos patalpose.

Kovo 9 d. Amerikos Lietuvių dailininkų s-gos banketas Tautiniuose namuose.

Kovo 10 d. — "Grandies" ruošiamas madų paroda Jaunimo centre.

Kovo 17 d. — "Draugo" dienraščio romano konkurso premijos įteikimas ir koncertas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Kovo 24 d. — Putnamo seserų rėmėjų metinė vakarienė Jaunimo centre.

— Sekmadienio popietė — iškili vyrai — inž. A. Rudis, Liet. taut. namuose.

Kovo 30-31 d. — Chicago lietuvių operos statomos Verdi operos "Kaukių balius" I ir II pastatymas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Bal. 6-7 d. — Chicago lietuvių operos statomos Verdi operos "Kaukių balius" III ir IV pastatymas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Bal. 20 — Lemonto lit. mokyklos pavasario balius Union Center salėje, Willow Springs.

Gegužės 4 d. — Panevėžiečių pobūvis — vakarienė B. Pakšto svetainėje.

Gegužės 24-27 d. dail. Adomo Varno sukaktuvinė paroda Tautiniuose namuose.

A. + A.
Justinai Marijai Vintartienei mirus, jos dukrai dr. ALDONAI VALIS-LABOKIENEI, žentui dr. VALIUI-LABOKUI ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Balukų ir Milių šeimos

A. + A.
EMILIJAI KUDLIENEI mirus, jos vyrui KAZIMIERUI, dukroms STASYTEI ir FELYTEI su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ELVYRA IR GEDAS ZEMAIČIAI
ANTANINA IR VLADAS GELAZIAI

Brangiai motinai

A. + A.
JUSTINAI VINTARTIENEI mirus, jos sūnui inž. VYTAUTUI VINTARTUI, Antrojo mokslo ir kūrybos simpoziumo techninės organizacinės komisijos nariui, ir jo šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir jungiamės liūdesy.

Antrojo Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo Techninė Organizacinė Komisija

A. + A. PETER G. PRANCKUS

Gyveno Evergreen Park, Illinois.
Mirė lapkr. 27 d., 1973, sulaukęs 47 m. amžiaus.
Gimė Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Patricia (Kelly), 8 vaikai: Steve, Nancy, Ralph, Joe, Judy, Rita, Jim ir Greg, motina Veronica, teta Aldona Zagūnas, gimnaitės Adelės ir Bernice Zagūnas ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Beverly Ridge koplyčioje, 10415 S. Kedzie Avenue.

Laidotuvės įvyks penktad., lapkr. 30 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. John Fisher parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: žmona, vaikai ir motina.

Laidotuvių direktorius James Melka. Tel. 779-4411.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1973 m. lapkričio 29 d.

7

A. + A.
EMILIJAI KUDLIENEI mirus, gilaus liūdesio prislėgtus jos vyrą KAZIMIERĄ, dukras STASYTĘ ir FELYTĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame.

EMILIJA IR ANTANAS RAKAUSKAI
NENCY IR ALFREDAS SIMONTIS
BIRUTĖ IR BILL McNULTHY

A. + A. Mykolas L. Žemaitis

Gyveno Chicago, Ill., McKinley Parko apyl.
Mirė lapkr. 26 d., 1973, 12:10 val. popiet, sulaukęs 76 m.
Gimė Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Dapkūniškių kaime. Amerikoje išgyveno 59 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona (Gudžiūnaitė), sūnus Alfonse, marti Stella, duktė Albina Žemaitis, 5 anūkai: Michael, Jeanne, Ann, Edward ir Mary Lynn, Lietuvoje brolienė, 2 dukterėčios su šeimomis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Eudeikio-Gaidas-Daimid kopl., 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., lapkr. 30 d. iš kopl. 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: žmona, sūnus, duktė, marti ir anūkai.

Laid. direkt. D. Gaidas ir G. Daimid. Tel. 927-1741.

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. G. Rovenhill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero T. O. Hall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STAIYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJONOS VERTA
REpublic 7-8600 REpublic 7-0091

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. V. R. 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
1348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE, CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Dr. Juozas Girmius**, Aidų žurnalo redaktorius, po mokslo ir kūrybos simpoziumo, kuriame jis vadovavo filosofų sekcijai ir skaitė platų pranešimą, aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo lietuviškos spaudos klausimais bei kitais įvairiais reikalais. Dr. J. Girmius jau baigia ruošti monografiją apie a. a. prof. Praną Dovydaičį, ateitininkijos tėvą.

× **Vilniaus minėjimo komiteto** baigiamasis posėdis įvyks šį penktadienį, lapkričio 30 d., "Laisvosios Lietuvos" red. patalpose. Komiteto nariai kviečiami dalyvauti, atskirti kvietimai nesunęsimi.

× **Patikslinimas**. ALTos suvažiavimo aprašyme buvo praleista inž. Adolfo Čampės, Waterburio ALT skyriaus pirmininko, pavardė. Jis turėjo būti tarp tų, kuriems buvo užveikla įteikti specialūs atžymėjimai.

× **Sol. Praurinė Ragienė** su dviem amerikietėmis yra pakviesta atlikti kalėdinę programą Bethany metodistų bažnyčioje Itasca, Ill. Programą duos gruodžio 4 d. 8 val. vak.

× **Kristina Griniūtė** suorganizavo ir pati vadovauja medicinos studentų muzikos mėgėjų orkestrui. Be populiarios ir džiazo muzikos ji dažnai įtraukia ir lietuviškų dainų ir šokių. Keli šios grupės nariai pasirodys šį sekmadienį, gruodžio 2 d., Lietuvių televizijoje. Reikia pažymėti, kad, išskyrus Kristiną, visi kiti yra svetimtaučiai.

× **Kontr. Adolfas Simkus** jau pastatė stiebą ir paruošė kitas smulkiemas lietuvių tautinei vėlavai Marquette Parko parapijos aikštėje. Jis taip pat parinko proporcingai tinkamą vėlavą. Išlaidų susidarė kiek daugiau, negu buvo manyta, tad tautiečiai prašomi ir toliau nepasigailėti vieno kito dolerio šiam reikalui, siunčiant: A. Uselis, 7021 So. Talman Ave., 60629, tel.: 434-7259.

× **Vienerių metų mirties sukaktis a. a. Anelės Levušienės**. Vėlonės giliam atminimui, už jos siejamą šv. Mišios bus atnaušiamos T. Jezuity koplyčioje lapkr. 30 d., 8 val. ryto, gruod. 1 d., 9 val. ryto ir gruod. 2 d., 7 valandą ryto. Ir dvejos šv. Mišios bus atliktos pas T. Pranciškonus, Kennebunkport, Maine. Visus gimines ir pažįstamus prašome ją prisiminti savo maldose. (pr.)

× **"Pirmyn" choro banketas** jau čia pat. Jis įvyks gruodžio 8 d., 7:30 val. vakaro Balio Pakšto salėje (Pakštas Hall) 2801 W. 38th St. Šokiams gros Balio Pakšto orkestras. Bus meninė programa, vakarienė, loterija. Vakaro pelnas skiriamas operetės "Kornevilio Varpai" pastatymui. Stalus užsisakyti galima skambinant Aldonai Jankauskienei tel. 778-4293 arba Zinai Pocienei tel. 582-8148. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Reikalinga raštinės tarnautoja**. Mutual Federal Sav. & Loan B-vė, 2212 W. Cermak Rd. Tel. 847-7747. (sk.)

× **"Draugo" knygų sandėlys** buvo pritrūkęs Dr. A. Sešplaukio Lietuvių Kalbos Gramatikos ir Sintaksės (4-tos pataisytos laidos). Dabar pranešame, kad esame gavę tos knygos naują siuntą ir pareikalavimus nedelsiant gadime išpildyti. (pr.)

× **Juozas Ereto** knygą "Užmirštieji baltai" į anglų kalbą verčia dr. Algis Mickūnas, Ohio universiteto profesorius. Knygos išleidimą finansuoja Alta.

× **Kazys Deveikis**, Cicero gyventojas, lietuvių spaudos bendradarbis, vieton Kalėdų sveikinimų užprenumeravo žmonai Onai "Drauga". K. Deveikis, kaip ir anksčiau, ir šįmet renka kalėdinius sveikinimus. Nepaisant, kad jau yra perkopęs per aštuoniadesimt metų, dar neblogai jaučiasi ir tikisi aplankyti eilę Cicero verslininkų.

× **Dr. Jonas Valaitis** lapkričio 30 d., penktadienį, kalbės Margučio radijo programoj apie valstybininką a. a. prel. Mykolą Krupavičių, jo mirties trijų metų sukakties proga.

× **"Laiskų Lietuviams"** konkursas jau baigiasi už dvių savaitių — gruodžio 15 d. Konkurso tema — "Kas padeda ir kas kenkia išlikti lietuviškajai išsivijai". Šių metų konkurso vertinimo komisiją sudaro daktarinė kolektyvo nariai: Danutė Bindokienė, Marija Eivaitė, Algirdas Grigaitis, Vytautas Kasniūnas ir Nijolė Užabalienė. Laimėtojams premijos bus įteiktos 1974 m. vasario 2 d. Jaunimo centre.

× **Kultūrinė vakaronė** Jaunimo centro kavinėje šį penktadienį (lapkričio 30 d., 8 val. vak.) skirta temai "Maironis plokštelėje". Poezijos ir kavos mėgėjai galės grožėtis rinktine patriotine ir egoistine mūsų klasiko lyrika, "Jūratės ir Kastyčio" bei "Čičinsko" baladėmis, o taipgi įspūdinga "Jaunosios Lietuvos" ištrauka.

Dr. Vanda Sruogienė, žymioji mūsų istorikė, Balzoko lietuvių kultūros muziejuje. Nuotr. J. Kasakaitis

× **Nepamirškite** — gruodžio 2 d., jau čia pat, 5 val. vakare įvyks Jaunimo Centro tradicinė vakarienė, nuo kurios pasisėkimo didžiai priklauso Jaunimo Centro egzistavimas. Nuosirdžiai visi kviečiami dalyvauti ir bilietus užsisakykite tuoj pat tel. 778-7500. (pr.)

× **L. B. Lemonto** apylinkės valdyba rengia 1974 Naujųjų Metų sutikimą — balių gruod. 31 d., 9 val. vak., J. Lieponių Old Oak Country klube, 143-čia ir Parker Rd., Orland Park, Ill. Šokiams gros Čekoslovakų orkestras. Valgysime puikią **Prime steak** vakarienę. Turėsim tris gražias sales Jūsų patogumui. Vakarienė, šampanas ir visi kiti gėrimai bei priedai — 20 dol. asmeniui. Dėl rezervacijų skambinkite Kazliui Laukaičiui po 5 v. v. tel. 323-5326. (pr.)

× **Grandies tautinių šokių** grupė, gruodžio 9 d. sekmadienį, 3 val. ruošia koncertą, Marijos Aukštesnės Mokyklos auditorijoje. Programą atliks iš New Yorko atvykstančios Jaina Mathews ir Lionė Juodytė-Mathews. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 street. (pr.)

× **Lietuvių Fondas**. Čikagiskiai: Kazys ir Stasė Riskai įteikė \$100, padidindami savo įnašą iki \$400, Juozas ir Genovaitė Mazeikai — \$100, padidindami savo įnašą iki \$300. Kas lietuviškai galvoja — į LF stoja. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629, tel. 925-6897. (pr.)

LB Lemonto apylinkės

valdyba posėdžiavo R. Račiūno namuose ir aptarė apylinkės rengiamo Naujų Metų sutikimo reikalus. Sutikimas ruošiamas gražioje J. Lieponių Old Oak Country Club patalpose, 143rd St. & Parker Rd., Orland Park, Ill. Kvietimus platina valdybos nariai ir pirm. Kazys Laukaitis (telef. 323-5326). Kalbėta apie ituanistinės mokyklos paramą, Vasario 16 minėjimą, metinį apylinkės susirinkimą ir kitus reikalus. Posėdį vedė pirm. K. Laukaitis, dalyvavo valdybos nariai K. Bačiūnas, Z. Galinienė, B. Juodelis, V. Kamantas, R. Račiūnas ir V. Šoliūnas.

× **Artėjančių švenčių proga** aukų po 5 dol. prisuta:

Roma Murphy, Indianapolis, Dr. K. Jablonskis, Melrose Park, Mykolas Vitkus, Detroitas, J. Mačiulis, Lakewood, Dr. J. Manelis, Houston, Ant Kairaitis, Comstock Park, Mich.

Visiems esame labai dėkingi.

× **Dėkdamai už kalėdines korteles**, skaitytojai nepamiršta ir savo kasdieninio "Draugo" paremti. Aukų prisutė: 4 dol. — Vyt. Grybauskas; po 3 dol. — E. Smilgys, P. Gauronkas, Ch. Zalūnas, V. J. Zemaitis, Alb. Šatraitis; po 2 dol. — J. Kučinskas, Marija Bastys, J. P. Gronskis, J. Punksis, Z. Zatorskis, V. Prigintas, B. Staniškis, J. Yla, G. Rugienis, E. D. Balceris; po 1,50 dol. — V. Šikiūnas, J. Paškevičius. Labai ačiū.

× **Vladas Būtenas ir kun. A. Kezys**, SJ, šį seštadienį kalbės Clevelande apie Pensylvanijos lietuvius.

× **Alvudas gruodžio 16 d.** ruošia bendrą Kūčių vakaronę Sodybos gyventojams ir lankytojams.

× **Marijonų bendradarbių** Brighon Parko skyriaus susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 2 d. 1:30 val. p. m. mokyklos salėje. Narės kviečiamos atsilankyti. Bus proga užsimokėti nario mokesį ateinančioms metams, nes dėl žiemos sausio ir vasario mėn. susirinkimų nebus. Bus pranešimai apie skyriaus parengimus ir apskričio veiklą.

× **Kun. dr. Kęstutis Trimakas** skaitys paskaitą "Tikėjimas — šiaudus skėstancijam, skausmą slopinanti piliulė ar asmenį brandinančių galių versmė?" Paskaita bus gruodžio 1 d. 7 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, Ill.

× **Mokytojų sąjungos** susirinkimas bus gruodžio 9 d. 2 val. p. p. Jaunimo centre. Visi mokytojai kviečiami dalyvauti. Bus svarstomi aktualūs šį dienų pedagoginiai klausimai.

× **Lietuvio sodybos vakaronėje** seštadienį, gruodžio 1 d., kalbės dr. Balys Matulionis. Bus paskaita sveikatos reikalais. Vakaronėi prasidedant 5 val., anksčiau atsilankiusieji galės apžiūrėti sodyboje naujai pastatytą tautinį koplytstulpį. Sodyba yra 6515 So. California.

× **Silvija Zaniuskienė** Christ Community ligoninėje turėjo rankos operaciją, po kurios ketą dienų turės pasilikti ligoninėje.

× **Mrs. L. Chalmeta**, nuosirdi "Draugo" skaitytoja Alexandria, Va., dėkoda už kalėdines korteles, prisutė 10 dolerių auką dienraščiui stiprinti. Labai ačiū.

Angelė ir Algis Blūdžiai

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Los Angeles lietuvių bendruomenė susilaukė naujos lietuviškos šeimos. Lapkričio 10 dieną Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje sumainė aukso žiedus Angelė Grikinaite su Algiu Blūdžiu. Jungtinių metų bažnyčioje, gražiai giedoję iškilūs šios kolonijos solistai, jaunosios sūbrolio Rimtautas Dabšys ir Birutė Dabšienė, akompanuojant Broniui Budriūniui. Bažnyčioje buvo susirinkęs nemažas būrys losangeliečių.

Po sutuoktinių ceremonijų visas būrys saviškių, artimųjų ir draugų, gal apie šimtą žmonių, susirinko viename iš gražiausių Los Angeles restoranų Castaway. Jau pats restoranas yra puošniai įrengtas, ir prie to — jis pastatytas ant kalno, nuo kurio atsiveria žavinga panorama į miestą. Ypač vakare ir naktį žavingas vaizdas į didžiulę šviesų jūrą.

Be jaunosios tėvų, Telesforo

× **Kazys Bradūnas** šį sekmadienį skaitys savo kūrybą Grand Rapids, Mich., kolonijos lietuviams.

× **Moterų 8-gos 20 kuopos** Brighton Parke susirinkimas įvyks gruodžio 2 d. 1 val. po pietų Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje. Bus apyskaita iš praėjusio kuopos parengimo ir naujos valdybos rinkimai, kviečiamos narės dalyvauti.

× **Izidorius Vasyliūnas**, Somerville, Mass., žinomas muzikas, prisutė 10 dolerių auką dienraščiui stiprinti. Labai ačiū.

× **Sylvester Bernotas**, Homewood, Ill., pagerbdamas savo motiną, paskyrė 10 dolerių auką "Draugui" stiprinti. Labai ačiū.

× **Birutė Gylėnė**, Olympia, Wash., "Draugo" spaudos reikalams prisutė 6 dol. auką. Ačiū.

× **"Cicero Life" laikraštis**, dažnai talpinąs žinių ir apie lietuvius, vėl buvo atžymėtas Blue Ribbon žymeniu, kaip vienas ir gerai tvarkomų laikraščių. Iš Amerikoj einančių 10,000 tokių laikraščių, atžymėjimus gavo 278 laikraščiai.

× **Viktoras Rauckis**, Imlay City, Mich., "Draugo" spaudos reikalams aukėjo 6 dolerius. Ačiū.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SOLISTO ST. BARO POPJETĖ

Kultūrinės popjetės, ruošiamos Liet. tautinių namų ir Liet. mot. federacijos klubo, jau eilė metų lietuviškos visuomenės gausiai lankomos ir mėgiamos.

Vienos jų būna daugiau, kitos mažiau sėkmingos, tai priklauso nuo mūsų šaliai daugiau domisi ir kiek parengimų tuo metu vyksta laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje. O jų būna gausu!

Pasūtinė popjetė, skirta sol. Stasiui Barui, praėjo su dideliu pasisekimu. Jauki Tautinių namų salė buvo pilnutėlė dainos mėgėjų bei solisto garbintojų. Tai parodė, kaip mūsų iškilusis solistas yra lietuvių tarpe mylimas ir mėgiamas.

Pats St. Baras įdomiai ir vaizdžiai nupasakojo savo gyvenimą nuo pat vaikystės ligi šių dienų ir pavaizdavo ne lengvas savo pastangas bekopiant ir meno viršūnes. Buvo suruošta plati solisto nuotraukų ir recenzijų parodėlė, įrodanti jo populiarumą kaip pirmalio solisto ne tik savųjų lietuvių, bet ir svetimtaučių tarpe. Šią popjetę solistas praturtino, padainavęs keletą dainelių ir arių. Po ilgesnės pertraukos jau buvom jo pasiilgę. Balsas, rodo, skambėjo dar laisviau ir dar jautriau palietė susirinkusiųjų širdį. Besivaikiant kavutė buvo parodyta spalvingų skaidrių iš jo ir jo šeimos gyvenimo. Ši nepamirštama popjetė su St. Baru tęsėsi jaukioje

Nauja Ateitininkų Sendraugių sąjungos centro valdyba

ASS rinkimų komisija į pirm. V. Palūno, sekr. V. Račiūno ir narių Dalius Staniškienės ir Petro Klorio, įvykdžiusi ateitininkų sendraugių rinkimus korespondenciniu būdu, praneša, kad į naująją ASS centro valdybą išrinkti: Pranas Baltakis, Genė Vasaitienė, Juozas D. Laučka, Roma Žilionienė ir Jonas Vaitkus. Visi iš Washington, D. C.

Į kontrolės komisiją išrinkti Vitalija Norekaitė, Cezaris Surdožas ir Aleksandras Račiūnas. Visi iš Baltimoro, Md.

Rinkimuose dalyvavo 560 narių, arba 54% visų registruotų ateitininkų sendraugių laisvajame pasauly. V. Rociūnas

ir draugiškoji nuotaikoj ligi vėlaus vakaro.

Sekanti kult. popjetė yra skiriama mūsų sąlytojai Aloyzui Baronui ir įvyks gruodžio 2 d. 3:30 val. p. p. L.

DIDĖS JUDEJIMAS MIDWAY AERODROME

O'Hare aerodrome tiek daug lėktuvų, kad kai kurie turi ilgą laiką sukti aplink aerodromą, kol atsiranda vietos nusileisti. Chicagos miesto finansų komitetas išstudijavęs nustatė, kad 1971 m. buvo tuo būdu be reikalo prarasta 15 milijonų galonų gazolino, nes lėktuvai laukdami ore sugaišo 12,000 valandų ir tai lėktuvam kainavo 5 mil. dol., o keleiviams nuostolio — 3 mil. dol. Padidinus lėktuvų judėjimą Midway aerodrome, sumažėtų spūstis O'Hare.

INVALIDŲ GYDYMUI

Invalidų vaikų ir suaugusių gydymui ir rehabilitacijai norima gauti daugiau lėšų ir tam tikslui kovo 1 d. iki bal. 14 d. bus pravedamas uolus vadinamų vėlykinių zenklėlių platinimas. Pagalbos reikalingų yra JAV-se apie 10 milijonų žmonių kenčiančių dėl kalbėjimo ir klausos trūkumų, 6 mil. psichškai atsilikusių, 2 milijonai nesveikų dėl kraujo išsiliejimo smegenyse ir dėl nuomario, pusė milijono kenčia dėl daugeriopos sklerozės, 200,000 dėl muskulų distrofijos, 100,000 dėl nugarkaulio sužalojimų. Kasetl gimsta apie 100,000 kūdikių, kuriems reikės naudoti kriukius, gorsetų atsparas ar vežiojamas kėdes. Apie 13.8 mil. tokių invalidų yra darbingo amžiaus (18-64 m.), bet tik 36% jų turi darbus. Jiems visiems pagalbėti privačių aukų davimas 1972 m. pakilo iki 22.7 milijonų JAV-se.

nienė skaitė paskaitas psichologinėmis — pedagoginėmis temomis ir prižiūrėjo mokytojų atliekamą praktiką.

— **Devyniolikta televizijos** stotis yra skirta kultūriniam reikalams. Ji yra jau du kartus buvo parodyta Tamošaičių kūryba ir jų darbu aplinka Kingstone. Šiuo metu ji rengia specialią kalėdinių papročių programą, apimančią penkis tautybės bei religijas.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Vincas Tanalūnas**, dramos aktorius, mirė lapkričio 16 d. Kaune ir buvo palaidotas Petrašiūnų kapinėse. Teatrinį darbą pradėjo 1919 m. A. Sutkaus teatro studijoje, dirbo "Vilkolakyje", vėliau valstybės teatre Kaune.

— **Kazys Binkis**, žinomas lietuvių rašytojas, buvo prisimintas jo 80 metų amžiaus proga. Kaip žinia, K. Binkis mirė 1942 m. Sukakties proga Papilyje, sodyboje, kur rašytojas gyvenė, atidengtas paminklinis akmuo su atitinkamu įrašu, buvo suruoštas Binkio poezijos literatūros vakaras.

— **Poeto Jono Šiožinio** eilėraščių rinkinys "Baltos langinės" išleistas Vilniuje. 85 pusl.

Sol. St. Baras dainuoja popjetę lapkričio 11 d. Lietuvių tautiniuose namuose. Nuotr. A. Plaušinaičio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Los Angeles, Calif. gruodžio 8 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyks tradicinis literatūros vakaras, rengiamas LFB sambūrio. Šiais metais atvyksta "viešnia iš šiaurės" poetė Julija Svabaitė Gylėnė. Vakaro programoje visuomenė bus pristatyta jos nauja poezijos knyga, kurią šiuo metu baigia spausdinti. Tai "Septyni saulės patekėjimai". Poetė neseniai išleido ir jaunių skaitytojų konkurso jūry komisijos ypatingą dėmesį patraukusią knygą "Gabriuko užrašai". Tai bus reta proga Los Angeles visuomenė susipažinti su dviem naujomis knygomis ir jų autore. Vakaro programoje, be viešnios, dalyvaus ir pasižymėję vietos menininkai — Raimonda Apeikytė, Bernardas Brazdžionis, Birutė Dabšienė, Dalila Mackalėnė, Alė Rūta ir Pranas Visvydas.

KANADOJE

— **Latvijos nepriklausomybės** paskelbimo 55-sios metinės paminėtos priėmimu Latvij namuose lapkričio 16 d. ir specialiomis iškilėmis lapkričio 17 d. Eaton auditorijoje Lietuvos atstovavo gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, KLB pirm. inž. E. Čuplinskas su ponu, Baltiečių Federacijos vicepirm. J. R. Simanavičius ir G. Balčiūnienė. Šventės proga latvius pasveikino dr. J. Žmuidzinas.

— **Dr. Birutė Petruilytė** - Jonienė dirba vyr. psichologė North York mokykloje. Toronte praėjusį pavasarį buvo pakviesta suorganizuoti York universiteto specialią vasaros programą Ontario provincijos specialią klasių mokytojams. Dr. B. Jo-

Amerikos Lietuvių tarybos suvažiavimo, įvykusio 1973 m. lapkričio 17-18 dienomis, Chicagoje, dalyviai. Nuotr. V. Noreikos